

**СТРАТЕГИЯ ЗА УЧАСТИЕ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ В СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ И
КОХЕЗИОННИЯ ФОНД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
СЪЮЗ**

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Общи положения.....	3
Необходимост от Стратегия за участие на Република България в Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС	3
Основни предпоставки за успешно реализиране на Стратегията	4
Стратегически замисъл.....	4
Обхват и обект на Стратегията.....	6
Необходимост от промени в съществуващото законодателство.....	6
II. Резултати от анализа на нормативната база и административния капацитет за използване на Структурните фондове и Кохезионния фонд.....	8
III. Цели на стратегията.....	9
Обща цел.....	9
Специфични цели:	9
Задачи и мерки	9
IV. Институции и механизми за усвояване на Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз	16
Програмиране.....	16
Управление	17
Финансово управление.....	20
Наблюдение.....	21
Финансов контрол.....	22
V. Обхват и администриране на Оперативните програми и Кохезионния фонд.....	24
Регионална оперативна програма.....	24
Секторна оперативна програма “Развитие на конкурентно-способността на българската икономика”	24
Секторна оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”	25
Секторна оперативна програма “Развитие на земеделието и селските райони”	25
Базисна инфраструктура и околна среда	25
VI. Оценка на стратегията.....	26
Индикатори за степента на постигане на целите на Стратегията	26
VII. Приложения	
Анализ на административния капацитет	27
Действаща нормативна база.....	48
Структури за усвояване на Структурните и Кохезионния фонд на ЕС	53
Времева рамка за изпълнение на Стратегията	55

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата Стратегия е изготвена в съответствие с основните изисквания за планиране, администриране и прилагане на Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, изложени в Регламент 1260/99 и Регламент 1164/94 на Съвета на ЕС.

В изпълнение на "План 2000" на Европейската комисия и Заповед на министър-председателя на Република България беше създадена междуведомствена работна група, която да разработи Стратегията за участието на страната ни в Структурните фондове на Европейския съюз.

В контекста на горните документи се идентифицира необходимостта от започване процес на изграждането на структурите, които се изискват за целите на регионалната и структурната политики.

В резултат от дейността по Специалната подготвителна програма за Структурните фондове на ЕС (СПП), в България беше извършен институционалният преход към въвеждане на концепцията и начините на работа с европейските Структурни фондове и Кохезионния фонд. В рамките на СПП през 1998 г. започна подготовката на Национален план за икономическо развитие (НПИР) на Република България за периода 2000-2006 г.

Разработването на НПИР 2000-2006 г. беше възложено на Централно координационно звено (ЦКЗ) към Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), с членове представители на ключови министерства, държавни агенции и Министерски съвет. Ролята на ЦКЗ беше да подпомага определянето на националните стратегически цели и приоритети, респективно – мерки и оперативни програми, и бе подчинена на две основни задачи. Първата, с предимно външно-политически и външно-икономически характер, целеше ситуацията в страната да бъде направена по-предвидима и прозрачна за всички потенциални инвеститори, вкл. фондовете на ЕС, ЕИБ, ЕБВР, СБ, МВФ и други международни финансови институции. Втората основна задача беше да се постигне по-висока степен на вътрешна административна и финансова организираност и да бъдат създадени съответните механизми за диалог и координация на програмиране на помощите от европейските фондове на всички обществени нива.

Необходимост от Стратегия за участие на Република България в Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС

Необходимостта от разработването на настоящата стратегия се обуславя от редица причини. Един от основните моменти е, че с приемането на "План 2000"¹, Европейската комисия (ЕК) очертава задълбочена стратегия за пред-присъединителния процес на страните-кандидатки, включително преориентацията на програмите на Европейския съюз от "проектно ориентирани", към "проблемно ориентирани", които да решават реални проблеми на страните в процеса на присъединяване. На базата на този План, и след консултации с българските институции беше одобрено Партньорство за присъединяване и Национална програма за приемане достиженията на европейското законодателство с цел да се подпомогне България в подготовката за членство в ЕС.

Друг основен момент, обуславящ важността на настоящата стратегия, е необходимостта от определяне, уточняване и изграждане на функциите и структурите, които се изискват за целите на регионалната и структурната политики. В този контекст, друг важен елемент е необходимостта от навременното актуализиране на действащата нормативната база и създаване на нова, отговаряща на европейските изисквания.

В процеса на присъединяване България е бенефициент на пред-присъединителните финансови инструменти на Европейския съюз ФАР, ИСПА и САПАРД. Тяхното успешно усвояване е необходимо условие за подготовката на страната ни за използването и

¹ Agenda 2000

управлението на помощта по Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС след присъединяването. Тъй като пред-присъединителните фондове са изградени върху принципите на действие на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС необходимо е да се изградят такива механизми, че България да отговори на четирите принцични изисквания за концентрация, програмиране, допълняемост и партньорство, залегнали в основата на управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд.

Важен момент, пораждащ необходимостта от настоящата стратегия, е липсата на традиции в децентрализация на планирането. Едва след създаване на основа за добра координация на централно ниво, България ще може да приложи в действителност принципа на партньорство.

Налице е необходимост от ясно дефиниране на визията на българското правителство относно изграждане и организационно укрепване на институциите, които ще осъществяват планиране, управление, наблюдение и контрол на средствата, предоставяни на България от Европейската общност.

Основни предпоставки за успешно реализиране на Стратегията

Основните предпоставки за успешната реализация на Стратегията могат да бъдат систематизирани както следва:

- Действащата нормативна база в страната, свързана с присъединяването;
- Регламентите и основите изисквания на Европейския съюз;
- Разработените процедурни документи (Практически ръководства) за успешното усвояване на пред-присъединителните фондове;
- Натрупаният опит по отношение стартиране на процеса на изграждане на структурите по управление на Структурните фондове и Кохезионния фонд, съгласно изискванията на Европейския съюз;
- Изградените звена в министерствата, работещи по присъединяването и по изпълнението на проектите, финансирани от ЕС;
- Помощта и подкрепата на Делегацията на ЕК в България и на Европейската комисия

При изготвяне на настоящия документ са взети предвид препоръките на Европейската комисия, дадени в Редовния доклад на ЕК за България², предварителната оценка на Националния план за икономическо развитие 2000-2006 г.³, Информационна записка по Глава 21 от преговорите за присъединяване "Регионална политика и координация на Структурните инструменти"⁴, както и особеностите на административната и социално-икономическа ситуация в България и натрупания досега опит.

Стратегически замисъл

Философията на разработената стратегия се основава на основните изисквания за планиране, администриране и прилагане на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС съгласно Регламент 1260/99 и Регламент 1164/94 на Съвета на ЕС.

Три са основните изисквания на Европейския съюз, при осигуряването и спазването на които България ще получи средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд:

1. Ясно разработени програмни документи;

² ноември 2001 г.

³ Оценката е възложена от ЦКЗ към МРРБ и е извършена от независими консултанти на ЕК в съответствие с изискванията на Регламент на ЕС 1260/99, април 2001 г.

⁴ Съвет на ЕС, Enlarg 347, 14700/01, 23.11.2001

2. Действаща правна и институционална рамка, осигуряваща подготовката, оценката и наблюдението на плановите документи и проекти;
3. Ефективно функциониращи механизми и процедури за финансов контрол.

Стратегията се основава на принципите, които следва да се спазват във всички дейности по програмиране, изпълняване и наблюдение на дейностите, финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд, а именно:

- Принципът на партньорство, който изисква определените партньори да представят своите мнения и предложения по прозрачен начин още в началото на процеса на програмиране и в процеса на подготовката, финансирането, наблюдението и оценката. Партньорството изисква както по-ниските нива на управлението, така и гражданското общество в страната да участват заедно с ЕК в процеса на разработка, подбор, управление и наблюдение на проектите. Този принцип изисква прилагането на механизми на консултации и участие на национално и регионално равнище, които да осигурят участието на местните и регионални власти, бизнеса и асоциациите на работодателите, синдикатите, неправителствените организации и други заинтересовани страни;
- Принципът на координация, с който се гарантира съгласуваност и последователност на различните становища и приоритети както и преговори за постигане на съгласие между отделните участници. Координационната структура трябва да има достатъчно влияние и да бъде приета, за да се избегне политическото напрежение. Необходимо е да се осъществи вътрешна и междуетовствена координация и сътрудничество. При управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд е необходимо да се осъществява координация както на подкрепата от различните фондове така и между фондовете и подкрепата от другите финансови инструменти и ЕИВ. Тази координация се осъществява чрез Плана за развитие, Рамката за подкрепа от Общността, Оперативните програми и Националните секторни политики в областта на околната среда и транспорта както и в процеса на наблюдение и оценка на помощта;
- Принципът на децентрализация, с който се делегират права по управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд от Комисията на страната-членка. При оценяване капацитета на изпълнителните агенции за управление на помощта на децентрализирана основа, България ще прилага определени критерии, дефинирани в Регламентите на ЕС. Като се имат предвид ресурсните ограничения на сегашния административен капацитет на България, в периода до присъединяването усилията ще се концентрират върху укрепване първо на институциите на национално ниво и впоследствие - на регионално ниво;
- Принципът на допълняемост, изискващ средствата от Европейската общност да се допълват с местни източници на финансиране.

Стратегията е изготвена в съответствие с Регионалната политика на България като политика, целяща намаляването на икономическите и социалните различия в рамките на страната и с Политиката на социално и икономическо сближаване на ЕС като политика, целяща намаляване различията между равнищата на развитие в различните региони и страни на Общността (т.е. между България и ЕС). Тъй като регионалните различия в социалното и икономическото развитие на България са много ясни и ще нараснат след завършване преструктурирането на икономиката, правителството трябва да идентифицира регионалната политика като един от основните си приоритети и да започне въвеждане на инструментариум за регионално развитие. Важно е усилията да се съсредоточат както към постигане на високо ниво на икономическо и социално развитие за цялата страна с оглед намаляване различията със страните-членки, така и към намаляване на различията в развитието на отделните региони в България.

Обхват и обект на Стратегията

Настоящата стратегия обхваща всички нива на управление – централно, регионално и местно.

Субект и обект на Стратегията са органите на изпълнителната власт и тяхната администрация, които работят по присъединяването. (приложение 1)

Основните характеристики на Стратегията са:

- ⇒ Дългосрочна – обхваща периода до 2006 г. и включва процеси и дейности, които ще се реализират и след присъединяването;
- ⇒ Офанзивна с про-активен (изпреварващ) характер – ориентирана да отразява промените в средата и да се адаптира към тях;
- ⇒ Динамична – трябва да се реализира в ускорени срокове и да се изведе като приоритет на правителството и цел ускоряване на процеса на присъединяване;
- ⇒ Координирана (стратегия на общите действия) – синхронна съвместна работа на изпълнители от различни министерства; изисква координираните, обединени и интегрирани усилия на много звена за изготвянето и реализирането ѝ.

Основните приоритети на настоящата стратегия са:

- ⇒ Актуализиране и формиране на необходимата нормативна уредба в процеса на подготовка на страна за участие в Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС;
- ⇒ Идентифициране и ускорено укрепване на действащите институции и администрация и създаване на нови структури, които ще участват в процесите на програмиране, наблюдение, оценка и финансово управление и контрол на помощи от Структурните и Кохезионния фонд.

Необходимост от промени в съществуващото законодателство

С цел хармонизиране на българската нормативна уредба и регламентирането на Структурните фондове възниква необходимост от промени в нормативната база в следните основни области (приложение 2):

- регионално развитие;
 - укрепване административния капацитет в планировъчните райони, съответстващи на ниво NUTS II с цел планиране, прогнозиране, оценка на изпълнението на регионалната оперативна програма, анализиране и обобщаване на статистическа информация;
 - установяване на административна рамка за участието и взаимодействието на регионалните и местните власти, браншовите организации и социалните партньори в цялостната дейност по регионална политика и използване на Структурните фондове и Кохезионния фонд;
 - синхронизиране на НПИР и НППР;
 - синхронизиране на регионалното планиране с процедурите по устройство на територията.
- устройство на територията
 - опростяване на процедурите, свързани с устройството на територията;
 - оптимизиране на компетенциите на органите по устройство на територията.

- бюджетното законодателство с цел преход от годишно към многогодишното бюджетиране;
- финансов контрол;
- обществени поръчки – разработване на система за транспониране на критериите на ЕС за квалифицирано избиране на кандидатите, принципно решаване на проблемите, свързани с техническите спецификации, хармонизация в пълна степен на националното законодателство с изискванията на европейското право и практика;
- организация на институциите, които ще участват в управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- административната рамка за участието на регионалните и местни власти, браншовите организации и социално-икономическите партньори в цялостната дейност по регионална политика и използване на Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- наблюдение и извършване на предварителна, междинна и последваща оценка на управлението на средствата от помощта;
- конкуренция и държавни помощи;
- опазване на околната среда – икономическа организация на дейностите по опазване на околната среда; оценка на въздействието върху околната среда на предложения и проектни решения; екомаркировка; изграждане на национална система за мониторинг на околната среда; осъществяване на контрол върху състоянието на околната среда и източниците на замърсяване и др.;
- равните възможности – законово регламентиране на предотвратяване на дискриминацията с цел осигуряване на равна и ефективна защита от дискриминация и равни възможности за участие в обществения живот на всички лица без разлика на пол, раса, цвят на кожата, етническа принадлежност, гражданство, политически и други убеждения, религия или вяра, увреждане, възраст, сексуална ориентация и лично или семейно положение.

II. РЕЗУЛТАТИ ОТ АНАЛИЗА НА НОРМАТИВНАТА БАЗА И АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД⁵.

I квадрант: Силни страни	
⇒	Започнал процес на преговори за присъединяване на България към Европейския съюз;
⇒	Политически консенсус за Европейската и Евро-атлантическа ориентация на България
⇒	Натрупан административен капацитет за провеждане на преговорите с ЕС и в Министерство на финансите по финансово управление на средства от ЕО;
⇒	Прието законодателство за държавната администрация
⇒	Прието законодателство в областта на обществените поръчки, държавните помощи, защита на конкуренцията, външния и вътрешен финансов контрол,;
⇒	Наличие на опит в разработка на регионални оперативни програми в районите

IV квадрант: Слаби страни	
⇒	Нисък капацитет на страната за абсорбиране на средства по пред-присъединителните инструменти на ЕО;
⇒	Слаба междуведомствена координация на национално и регионално ниво;
⇒	Липса на ясна визия и приемственост при изграждане и реструктуриране на институциите, отговорни за управление на средства от ЕО;
⇒	Непостоянна кадрова политика при изграждане и реструктуриране на институциите, което води до недостатъчен административен капацитет;
⇒	Съставяне на бюджет на едногодишна база;
⇒	Недоразвита нормативна база в областта на програмиране и управление на публичните инвестиции, финансовия контрол и възлагането на обществени поръчки;
⇒	Липса на функционираща информационна система за финансово управление на паричните потоци от собствени средства и средства на ЕО

II квадрант: Възможности	
⇒	Използване на пред-присъединителните инструменти на ЕС като пилотни проекти за програмиране, управление и контрол на средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд;
⇒	Приемане на България за член на НАТО и в резултат повишаване на сигурността в района и увеличен приток на чуждестранни инвестиции;
⇒	Допълнителни средства от ФАР, ИСПА и САПАРД след 2004 г, освободени в резултат от приемането на другите страни кандидати;
⇒	Геостратегическо положение на Република България в Европейското пространство

III квадрант: Заплахи	
⇒	Промени в Стратегията по отношение на структури и подходи за управление на Структурните фондове, породени от политически причини;
⇒	Липса на добра координация при съставянето и изпълнението на секторни и регионални оперативни програми, като резултат от конфликта на интереси между централната власт и регионите;
⇒	Неефективно привличане на социалните партньорите в процесите на планиране и програмиране;
⇒	Липса на съгласуваност между ведомствата при разпределението на отговорностите и правата по управление на европейските и национални ресурси;

⁵ Подробният анализ на административните структури е представен в Приложение 1

III. ЦЕЛИ НА СТРАТЕГИЯТА

Обща цел

В процеса на подготовка на страната за участие в Структурните и Кохезионния фондове е необходимо създаване на ефективни структури за координирано програмиране, управление, наблюдение, оценка, финансово управление и контрол на помощта от ЕС на централно ниво; повишаване и укрепване на капацитета на съществуващите институции и идентификация на органите и звената които ще работят по управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд; идентифициране на социално-икономическите партньори и създаване на координиращи инструменти и засилване на партньорството с регионалните, местните и социално-икономическите партньори; анализ и актуализация на нормативната уредба; осигуряване публичност и прозрачност на стратегията.

В този смисъл Обща цел на Стратегията е изграждане на работещи институционални механизми за ефективно използване на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС след присъединяването на страната ни към ЕС.

Специфични цели:

1. Законодателни мерки за подготовката на България за усвояване на средствата от Структурните и Кохезионния фондове на Европейската общност към момента на присъединяване;
2. Мерки за изграждане и/или развитие на институциите с оглед готовност за усвояване на средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейската общност при спазване на принципа на приемственост между пред- и след-присъединителните структури и отговарящи на управленските и културните традиции на България;
3. Идентифициране на социално-икономическите партньори
4. Повишаване на административния капацитет и осигуряване публичност и прозрачност на стратегията

Задачи и мерки

За постигане на поставените специфични цели са разработени основни задачи и съответните мерки за тяхното изпълнение.

ЦЕЛ

1. Законодателни мерки за подготовката на България за усвояване на средствата от Структурните и Кохезионния фондове на Европейската общност към момента на присъединяване.

ПОД-ЦЕЛИ

- ⇒ Анализ и актуализация на законодателната рамка и под-законовата нормативна база;
- ⇒ Оптимизиране процеса на подготовката на планови документи и проекти за усвояване на средства от ЕС чрез създаване на правна и институционална рамка, осигуряваща тяхната подготовка, оценка и наблюдение и интегриране на съществуващите планови документи;

- ⇒ Създаване на необходимата нормативна база за възлагане на отговорности на определените в Стратегията институции, свързани с управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд

ЗАДАЧИ

- 1.1 Анализ на законите в сферата на регионалното развитие и местното самоуправление;
- 1.2 Анализ на законите във финансовата сфера;
- 1.3 Анализ на законите в икономическата сфера;
- 1.4 Анализ на секторните закони;
- 1.5 Анализ на под-законовите нормативни актове (НПИР; отделните институции, вкл. Управляващите органи, Комитети за наблюдение)

МЕРКИ

Мерки към 1.1.

- ✦ Подготовка и приемане на изменение и допълнение в Закона за регионалното развитие с оглед регламентиране създаването на единна рамка за интегрирано социално-икономическо развитие и гарантиране на обвързаност между двата планови процеса и между двете институционални рамки – за регионално развитие и за Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- ✦ Подготовка и приемане на изменение и допълнение на Закона за Икономическия и социален съвет с оглед създаване на механизъм за партньорство при програмиране и наблюдение на процесите по усвояване на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- ✦ Подготовка на изменение и допълнение на ПМС 145 от 27.07.2000г. за определяне на условията и реда на изпълнение на стратегии и програми, съ-финансирани от фондовете на ЕС в областта на регионалното и икономическото и социално сближаване.

Мерки към 1.2.

- ✦ Усъвършенстване на прилагането на Закона за държавния финансов контрол при отчитане на регламентите на ЕС в областта на вътрешния одит;
- ✦ Извършване на промени в Закона за държавен вътрешен финансов контрол с цел ясно дефиниране на органите, извършващи вътрешен одит;
- ✦ Подготовка и приемане на изменение и допълнение на Закона за устройство на държавния бюджет (вкл. вторично и третично законодателство) с оглед преминаване към многогодишно бюджетиране и създаване на интегрирана система за планиране на инвестициите, обхващаща едновременно европейските и националните източници на финансиране;
- ✦ Усъвършенстване на бюджетните процедури в посока на многогодишно бюджетиране и създаване на механизми за координация на публичното и частно финансиране. Разработване на правила и подходи за управление на публичните финанси при многогодишно финансиране;

Мерки към 1.3.

- ✦ Хармонизиране и развитие на статистиката за районите за планиране в съответствие с стандартите на ЕВРОСТАТ чрез изграждане и внедряване на система от показатели, хармонизирана с ЕВРОСТАТ и отчитаща националната специфика

Мерки към 1.4.

- ✦ Приемане на изменение и допълнение и усъвършенстване на прилагането на Закона за обществените поръчки;

- ✦ Разработване, утвърждаване и разпространение на система за предварителна оценка, оценка на въздействието върху околната среда и върху социално-икономическото развитие;
- ✦ Създаване на национална правна рамка за прилагането на мерки за развитие на селските райони, които да се съсредоточат върху частния сектор.

Мерки към 1.5.

- ✦ Разработване на Правилници и процедури за отговорностите на институциите по отношение на подготовката за усвояване на средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- ✦ Разработване на система от програмни документи за усвояване на средства от ЕС, съответстващи на изискванията на Регламенти 1260/1999 г. и 1164/1994 г. на Съвета на ЕС;
- ✦ Разработване на механизъм за подобряване на координацията и партньорството при изготвяне, актуализиране и изпълнение на Националния план за икономическо развитие;
- ✦ Съгласуване и приемане на решение от правителството на Република България за стратегическите приоритети за развитие в НПИР 2000-2006 г. и даване на мандат за водене на преговори с ЕК за финализирането на плана;
- ✦ Изготвяне на План за действие на правителството на Република България за:
 - актуализация на НПИР 2000-2006 г. и подготовка на програмния документ за планиране на структурната помощ от ЕС след присъединяването;
 - развиване на административния капацитет за управление на помощта от ЕС, включително механизми за осъществяване на прехода при предаване на функции и отговорности от МРРБ на МФ за изготвяне на НПИР 2000-2006;
- ✦ Нормативно регламентиране на състава и функциите на Комитета за наблюдение на ниво Рамка за подкрепа от Общността, Комитета за наблюдение на Кохезионния фонд и на Комитетите за наблюдение на ниво Оперативни програми чрез изготвяне на задание за състава и функциите на съответните Комитети за наблюдение.

ЦЕЛ

2. Изграждане и/или развитие на институциите с оглед готовност за усвояване на средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейската общност при спазване на принципа на приемственост между пред- и след-присъединителните структури и отговарящи на управленските и културните традиции на България.

ПОД-ЦЕЛИ

- ⇒ Анализ на функциите и структурата на съществуващите звена, които участват в процесите на програмиране, управление, наблюдение, оценка, финансово управление и контрол на средствата от пред-присъединителните фондове на ЕС;
- ⇒ Идентификация на държавните органи и звената от централната държавна администрация, които ще участват в процесите на програмиране, управление, наблюдение, оценка, финансово управление и контрол на помощта от Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- ⇒ Доизграждане на съществуващите звена или създаване на нови структури в министерствата, агенциите и ведомствата, на които с тази Стратегия се възлагат отговорности по програмирането, управлението и наблюдението на средствата от Европейския съюз, чрез поемане на присъщите им функции от действащите в пред-присъединителния период подобни структури

ЗАДАЧИ

- 2.1. Изграждане на дирекция за междуетовмствено целево планиране, администриране, координация и контрол на подкрепата от ЕС, което ще изпълнява функциите на Управляващ орган на Рамката за подкрепа от Общността и на Управляващ орган на Кохезионния фонд;
- 2.2. Изграждане и/или развитие на звена (дирекции) за администриране, координация и контрол на използване на Структурните фондове, които се предвижда да изпълняват ролята на Управляващи органи по Оперативните програми
- 2.3. Разработване на механизъм за поемане от Управляващите органи на Рамката за подкрепа от Общността и на Кохезионния фонд на функциите по програмиране, наблюдение и оценка на пред-присъединителните инструменти;
- 2.4. Разработване на модел за съчетаването на централизирания и децентрализирания подход при програмиране, координация и изпълнение на Структурните фондове и Кохезионния фонд
- 2.5. Разработване на механизми за хоризонтална междуетовмствена координация
- 2.6. Изграждане на механизъм за приемственост между пред- и след- присъединителните институционални мерки

МЕРКИ

- ✦ Подготовка на проект за ПМС за изменение и допълнение на Устройствените правилници на институциите за дефиниране на ролята и функциите на административните единици, свързани с управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- ✦ Разработване на програма за осигуряване на приемственост при предаване от МВнР на МФ на функциите и произтичащите от тях задължения и отговорности по цялостната подготовка за планиране и управление на програма ФАР;
- ✦ Разработване на програма за осигуряване на приемственост при предаване от МРРБ на МФ на функциите и произтичащите от тях задължения и отговорности по цялостната подготовка за планиране и управление на програма ИСПА;
- ✦ Разработване на предложение за преразпределение на функциите и отговорностите по управлението на проекти между МРРБ и МТСП в областта на социалната политика и МИ по отношение на икономическото и социално сближаване;
- ✦ Определяне на МТСП и МИ за Изпълнителни агенции отговарящи за програмирането и изпълнението на проекти по програма ФАР в частта съответно социална политика и производствения сектор чрез подписване на Финансови меморандуми по ФАР за съответната година;
- ✦ Разработване и утвърждаване на процедури за финансово и техническо управление на проектите, финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- ✦ Разработване и осигуряване прилагането на механизми на взаимодействие и субординация между участниците по вертикала и хоризонтала;
- ✦ Разработване на система от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на НРР, Рамка за подкрепа от Общността и Оперативни програми;
- ✦ Разработване и одобряване на вътрешни правила на работа на Управляващия орган на Рамката за подкрепа от Общността, на Управляващия орган на Кохезионния фонд, на Управляващите органи на Оперативните програми и на Разплащателния орган;
- ✦ Въвеждане и доразвиване на информационна система за нуждите на Разплащателния орган, осигуряваща надеждно наблюдение, управление и прогнозиране на паричните потоци;

- ✦ Изграждане на информационна система за регулярно наблюдение, съхранение, обработка и разпространение на статистическа информация за планиране, програмиране и оценка на планове, програми и проекти;
- ✦ Разработване на механизми за усъвършенстване събирането и обработването на статистическа информация за целите на програмирането и независимата оценката на дейностите в областта на регионалното развитие и социално-икономическото сближаване.

ЦЕЛ

3. Идентифициране на социално-икономическите партньори

ЗАДАЧИ

- 3.1. Регламентиране на партньорските взаимоотношения с институционализирани партньори (Съюз на работодателите, Съвет за тристранно сътрудничество, Съюз за стопанска инициатива и др.);
- 3.2. Анализ и селекция на значими НПО- партньори и изграждане на механизми за отчитане на техните мнения, критични бележки др.;
- 3.3. Идентифициране на инвестиционните приоритети на социалните партньори с цел реалистична оценка на частните източници на финансиране на оперативните програми;
- 3.4. Създаване на механизъм за партньорство при програмиране на пред-присъединителните фондове, както и при тяхното изпълнение;
- 3.5. Анализ и усъвършенстване на възможностите на децентрализираните структури на ниво райони за планиране при управлението на проекти, финансирани със средства от Структурните фондове;
- 3.6. Укрепване и/или създаване на административни структури на регионално равнище за осъществяване на процесите на разработване, изпълнение и оценка на програми на принципа на партньорството.

МЕРКИ

- ✦ Разработване на анализ на съществуващите социално-икономически партньори с оглед установяване на партньорство на регионално и местно ниво;
- ✦ Разработване на механизми за йерархична координация и партньорство;
- ✦ Разработване на проектен фиш за институционално изграждане и засилване на капацитета на регионалните и местни власти и социално-икономическите партньори във връзка с програмирането и наблюдението на процесите по усвояване на средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд както и при оценка на проекти, кандидатстващи за финансиране от Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- ✦ Разработване на програма за укрепване на съществуващите и структуриране на нови държавно-обществени консултативни комисии за икономическо и социално сближаване (КИСС) в съответните райони за планиране с оглед подобряване механизма за активно участие на социално-икономически партньори в процесите на планиране и усъвършенстване на методологическата рамка за идентификация на основната и регионална инфраструктура.

ЦЕЛ

4. Повишаване на административния капацитет и осигуряване публичност и прозрачност на стратегията

ЗАДАЧИ

- 4.1. Разработване на мерки за институционално изграждане и повишаване на административния капацитет на институциите, които ще поемат усвояването на Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- 4.2. Разработване и прилагане на Стратегия за развитие на човешките ресурси в хода на изпълнение на Стратегията;
- 4.3. Разработване и внедряване на система за постоянно повишаване на професионалната квалификация и мотивация на служителите, участващи в цялостния процес на управление на Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- 4.4. Механизъм за обратна връзка по отношение на реалните резултати и необходимостта от актуализация;
- 4.5. Разработване на мерки за подходящо запознаване на всички заинтересовани участници по хоризонтала и по вертикала с целите, замисъла и задачите на Стратегията.

МЕРКИ

- ✦ Разработване на механизми, включително материално стимулиране, за намаляване на текучеството в структурите, управляващи програми и средства на ЕС;
- ✦ Разработване на механизми за усъвършенстване на административния капацитет за предварителен, текущ и последващ финансов контрол на средствата от предприєдинителните програми на ЕС и впоследствие от Структурните и Кохезионния фондове;
- ✦ Разработване на механизми за институционално укрепване и повишаване на административния капацитет за оценка на инвестиционните проекти, ускоряване на тръжните процедури и оценката на въздействието върху околната среда;
- ✦ Изготвяне на проектни фишове по програма ФАР за институционално изграждане във връзка с управление на средства от Структурните фондове на дирекция "Европейска интеграция и Структурни фондове" (нова), дирекция "Национален фонд" и Изпълнителната агенция на икономически анализи и прогнози към Министерство на финансите както и на структурите към министерствата, които се предвижда да изпълняват ролята на Управителни органи по Оперативните програми;
- ✦ Разработване на проектен фиш за институционално изграждане и засилване на капацитета на МРРБ за програмиране в областта на регионалната политика, на МИ за програмиране в областта на производствения сектор, на МТСП в областта на социалната политика;
- ✦ Разработване на проектен фиш за институционално изграждане и засилване на капацитета на звената за управление на програмите за икономическо и социално сближаване на областно ниво и райони за планиране;
- ✦ Разработване на проектен фиш за институционално изграждане и засилване на капацитета на Агенцията за икономически анализи и прогнози за разработването на Националния план за икономическо развитие 2000-2006 при вземане под внимание на вече изградения такъв към МРРБ и други институции;
- ✦ Разработване на проектен фиш за институционално изграждане и засилване на капацитета на Министерство на финансите за изпълнение на функциите на Управляващ орган на Рамката за подкрепа от Общността и Управляващ орган на Кохезионния фонд;
- ✦ Разработване на проектен фиш за институционално изграждане и засилване на капацитета на Министерство на финансите за изпълнение на функциите на Разплащателен орган;

- ✦ Разработване на проектни фишове за доизграждане на разплащателните отдели към Управляващите органи при необходимост;
- ✦ Разработване на проектни фишове за въвеждане на Единна система за администриране и контрол;
- ✦ Разработване на мерки за подобряване на капацитета на институциите и администрацията за усвояване на средствата по пред-присъединителните програми ФАР, ИСПА и САПАРД;
- ✦ Изграждане на система за разпространение на информация и връзки с обществеността за целите на планирането, програмирането и оценката на дейности в областта на пред-присъединителните програми на ЕС;
- ✦ Изготвяне на план за действие за адаптиране на образователната система към необходимостта от обезпечаване на участието на България в Структурните фондове и Кохезионния фонд с квалифицирани и обучени кадри;
- ✦ Изготвяне на анализ на съществуващия административен капацитет за нуждите на изготвяне на план за обучение на персонала;
- ✦ Обучение на персонала, участващ в цялостния процес на управление на Структурните фондове с цел повишаване на квалификацията и възприемане на опита на страните-членки в усвояване на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- ✦ Създаване и функциониране на информационна система, осигуряваща прозрачност и публичност на действията на органите, отговорни за управление на Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- ✦ Обучение на регионалните представители и социалните партньори по процедурите и техниките за управление, наблюдение и оценка на проекти;
- ✦ Разработване на единен подход за осигуряване на публичност и прозрачност на всички дейности и мерки, финансирани със средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- ✦ Запознаване на ръководствата на политическите партии, органите на властта, служителите в администрацията, гражданското общество и медиите с целите и задачите на Стратегията;
- ✦ Изграждане на система за мониторинг, вертикално информиране на висшите, регионалните и местните органи на властта за хода на изпълнението на стратегията;
- ✦ Разработване на механизъм на текуща/периодична оценка на изпълнението и осъвременяване на дейностите по настоящата стратегия;
- ✦ Изграждане на механизми за обратна връзка на стратегията с други национални стратегии.

IV. ИНСТИТУЦИИ И МЕХАНИЗМИ ЗА УСВОЯВАНЕ НА СТРУКТУРНИТЕ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНДОВЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Програмиране

Програмирането като процес на поетапно организиране, вземане на решения и финансиране на многогодишни съвместни действия на Общността и страната-членка за постигане на целите на Структурните фондове и Кохезионния фонд е ключов елемент за ефективното усвояване на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд.

Основните инструменти на програмирането за целите на Структурните фондове и Кохезионния фонд включват:

- ⊕ **План за развитие**⁶ като анализ на социално-икономическата обстановка и целите за развитие на национално и регионално ниво в страната, изготвен в светлината на целите на Структурните фондове и Кохезионния фонд и приоритетните потребности за постигане на тези цели, както и стратегията, планираните приоритетни действия, специфичните цели и съответните индикативни финансови ресурси.

Планът, като фактор за устойчиво развитие на българската икономика се изготвя на широка консултативна основа с участието на социално-икономическите партньори и при тясно междуведомствено сътрудничество на държавните институции, като се ползва натрупания положителен опит при разработването на Националния план за икономическо развитие 2000-2006. Необходимите структури (между-ведомствена координация и механизми за партньорство) и компетенции (аналитичен капацитет и капацитет за разработване на стратегии, индикатори и оценки) се доразвиват при силна политическа подкрепа на установения подход на съставяне на Плана. Планът се изготвя в съответствие с изискванията на основния нормативен документ на Съвета на Европейския съюз по отношение на Структурните фондове – Регламент 1260/1999 както и Регламент 1164/94 и последващи изменения – по отношение на Кохезионния фонд.

За да се осигури съгласуваност на Плана с приоритетите и ограниченията в българската икономика, задачите по координиране на разработването, наблюдението и актуализирането на плана за развитие се възлагат на Изпълнителната агенция за икономически анализи и прогнози към Министъра на финансите, чиито основни функции включват анализ на текущата стопанска конюнктура и разработване на краткосрочни и дългосрочни прогнози при различни варианти на икономическа политика, както и регионализиране на икономическия анализ и прогнози.

Към Изпълнителната агенция за икономически анализи и прогнози се създава нова дирекция (минимална численост 14 души), чиито отговорности са изцяло свързани с координация на разработването и актуализирането на Плана за развитие. За избягване на съществуващите слабости и осигуряване на приемственост, при изграждането на дирекцията се използва вече създадения при разработването на Националния план за икономическо развитие 2000-2006 административен капацитет.

- ⊕ **Рамка за подкрепа от Общността**⁷ – одобрен от Европейската комисия документ, съобразен с оценката на Плана за развитие, който документ съдържа стратегията и приоритетните дейности по Структурните фондове, специфичните цели, финансирането от Структурните фондове и други финансови инструменти. Документът е разделен по приоритети и се реализира чрез една или повече Оперативни програми. Документът описва социалното и икономическо състояние на страната или регионите, които се покриват от Структурните фондове, посочва приоритетите за развитие и целите, които трябва да бъдат постигнати, както и

⁶ Development plan – Art. 9; Art. 16 CR 1260/1999

⁷ Community Support Framework – Art. 9; Art. 17 CR 1260/1999

финансовото управление, наблюдението, оценката и контролните системи. Осигурява координация между помощта по различните Структурни фондове на национално и регионално равнище. Съдържа разпоредби, касаещи определения Управляващ орган на Рамката на помощта както и за включване на социално-икономическите партньори в Комитетите за наблюдение.

Отговорен за разработването, договарянето с Европейската комисия и изпълнението на Рамката за подкрепа от Общността е Управляващият орган на Рамката за подкрепа от Общността.

- ⊕ **Оперативни програми**⁸ – одобрен от Комисията документ за изпълнение на Рамката за подкрепа от Общността, който се състои от набор от приоритети, обхващащ многогодишни мерки, който документ може да се изпълнява със средства от един или повече от Структурните фондове, други съществуващи финансови инструменти или ЕИБ. Описват приоритетите на Рамката за подкрепа за даден регион или даден сектор на развитие (транспорт, обучение, подкрепа за бизнеса и др.).

Отговорни за разработването, договарянето с Европейската комисия и изпълнението на Оперативните програми са Управляващите органи на съответните Оперативни програми. Разработването и договарянето с Европейската комисия на Оперативните програми се извършва при участието и след съгласуване с Управляващия орган на Рамката за подкрепа от Общността.

- ⊕ **Национални секторни политики в областта на околната среда и транспорта** – одобрени от Комисията документи, въз основа на които се определят мерки и проекти за финансиране от Кохезионния фонд.

Отговорни за разработването, договарянето с Европейската комисия и изпълнението на Националните секторни политики са Управляващият орган на Кохезионния фонд и Изпълнителните агенции на Кохезионния фонд в секторните министерства съответно на околната среда и на транспорта.

В процеса на програмиране се прилага принципът на партньорство, който се постига чрез създаване на междуведомствени работни групи с представителство на неправителствени организации, местни власти, социално-икономическите партньори както на ниво Оперативни програми така и на ниво Рамка за подкрепа и План за развитие. Координацията по отношение на съгласуваност и последователност се осъществява чрез ефективното функциониране на координационно звено, съставено на широка основа от експерти от всички заинтересовани ведомства.

Управление

Управлението на подкрепата от Структурните фондове се осъществява на национално (Рамка за подкрепа от Общността) и секторно и регионално (Оперативни програми) нива.

- ⊕ **Управляващият орган на Рамката за подкрепа от Общността**⁹ е органът, който отговаря за ефикасността и правомерността на управлението и изпълнението на Структурните фондове в страната. В изпълнение на тази задача той следва да:
 - ⊕ организира разработването и актуализирането на Плана за развитие като делегира тези функции на Изпълнителната агенция за икономически анализи и прогнози;
 - ⊕ отговаря за процеса по одобряване на Плана от Европейската комисия;

⁸ Operational Programmes – Art. 9; Art. 18 CR 1260/1999

⁹ Managing Authority – Art. 9; Art. 34 CR 1260/1999

- ✦ организира изготвянето, актуализирането и изпълнението на Рамката за подкрепа от Общността като отговаря за получаване на необходимото одобрение от Европейската комисия;
- ✦ изгради система за събиране на надеждна финансова и статистическа информация за изпълнението за целите на индикаторите за наблюдение и за извършване на оценка като осигури предаването на тази информация на Европейската комисия;
- ✦ координира дейността на Управляващите органи на Оперативните програми;
- ✦ след получаване на одобрение от Комитета за наблюдение, предоставя на Комисията Годишния доклад за изпълнението;
- ✦ участва, в сътрудничество с Комисията, в процеса на междинната оценка;
- ✦ председателства и осигурява секретариат за Комитета за наблюдение на Рамката за подкрепа;
- ✦ отговаря за осигуряване на необходимото за осъществяване на проектите съфинансиране от държавния бюджет;
- ✦ осигурява спазването от страна на участващите в управлението и изпълнението на подкрепата органи на поддържането на отделна счетоводна система или на адекватни счетоводни записи за всички трансакции, свързани с подкрепата;
- ✦ осигурява правилността на дейностите, финансирани по подкрепата, чрез прилагане на системи за вътрешен контрол за осигуряване спазване на принципите за ефективно финансово управление;
- ✦ осигурява съответствие с политиките на Общността, в контекста на приложението на правилата на Общността за възлагане на обществени поръчки и със задълженията по отношение на информацията и публичността.

За Управляващ орган на Рамката за подкрепа от Общността се определя Министерство на финансите. За изпълнение на тези задължения в Министерство на финансите се създава дирекция (минимална численост - 25 души), която да осъществява цялостната координация по усвояването на Структурните фондове.

- ✦ **Управляващият орган на Оперативна програма¹⁰** е органът, който отговаря за ефикасността и правомерността на управлението и изпълнението на съответната Оперативна програма. В изпълнение на тази задача той следва да:
 - ✦ изгради система за събиране на надеждна финансова и статистическа информация за изпълнението за целите на индикаторите за наблюдение и за извършване на оценка на Оперативната програма като осигури предаването на тази информация на Управляващия орган на Рамката за подкрепа от Общността;
 - ✦ отговаря за изготвянето и, при съгласуване с Управляващия орган на Рамката за подкрепа, за одобряването от Комисията на Оперативната програма, както и на необходимите последващи изменения;
 - ✦ отговаря за изготвянето и съгласуването с Управляващия орган на Рамката за подкрепа на условията и реда за избор на проекти в рамките на съответната Оперативна програма както и за представянето им за одобрение от съответния Комитет за наблюдение;
 - ✦ изпълнява Оперативната програма;
 - ✦ изготвя и актуализира Програмното допълнение, което доразработва в детайли Оперативната програма по отношение на мерките и организацията;

¹⁰ Managing Authority – Art. 9; Art. 34 CR 1260/1999

Управляващите органи по Оперативните програми са изброени в Приложение 2

- ✦ отговаря за изпълнението на одобрените условия и ред за избор на проекти;
 - ✦ организира осъществяването на оценката на проектите, чрез които се изпълнява съответната Оперативна програма;
 - ✦ осъществява наблюдението и контрола на проектите и бенефициентите в рамките на дадената Оперативна програма;
 - ✦ председателства и осигурява секретариат за Комитета за наблюдение на съответната Оперативна програма;
 - ✦ изготвя необходимите документи за заседанията на Комитета за наблюдение и, ако е необходимо, на предложения за реалокации на средства;
 - ✦ установява допустимостта на направените от бенефициентите разходи и извършва плащането към бенефициентите;
 - ✦ информира Разплащателния орган за нередности;
 - ✦ изготвя Годишен доклад за изпълнението на Оперативната програма;
 - ✦ организира, при участието на Управляващия орган на рамката за подкрепа и на Комисията, на междинната оценка на Оперативната програма
- ✦ **Управляващият орган на Кохезионния фонд** е органът, който отговаря за ефикасността и правомерността на управлението и изпълнението на мерките и проектите, финансирани от Кохезионния фонд в страната. В изпълнение на тази задача той следва да:
- ✦ провежда консултации с Изпълнителните агенции по Кохезионния фонд, бенефициенти и с Комисията във връзка с определяне на проектите и необходимите инвестиции в съответствие с приоритетите на националния план за развитие;
 - ✦ осигурява одобрените проекти да отговарят на изискванията и целите на Европейската Общност, както и на условията за избор на проекти при поддържане на баланс между секторите;
 - ✦ представя за одобрение от Комисията апликационни форми за финансиране на мерки и проекти;
 - ✦ отговаря за осигуряване на необходимото за осъществяване на проектите съфинансиране от държавния бюджет.

За Управляващ орган на Кохезионния фонд се определя Министерство на финансите. Изпълнението на тези задължения се поема от същата дирекция в Министерство на финансите, която осъществява цялостната координация по усвояването на Структурните фондове.

- ✦ **Изпълнителна агенция на Кохезионния фонд** е органът, който отговаря за ефикасността и правомерността на управлението и изпълнението на одобрените от Комисията мерки и проекти за финансиране от Кохезионния фонд в страната. В изпълнение на тази задача тя отговаря за избора и изпълнение проектите, изготвяне на апликационни форми до Европейската комисия, отчети за изпълнението, включително Заключителен отчет, изготвяне на искания за плащане и за предоставяне на необходимата за целите на наблюдението и оценката информация.

За Изпълнителни агенции на Кохезионния фонд се определят Министерство на околната среда и водите и Министерство на транспорта и съобщенията. За целта в двете министерства се укрепват съществуващите административни единици, отговарящи за изпълнението на пред-присъединителните инструменти.

За изпълнението на проекти, финансирани от Структурните фондове и от Кохезионния фонд, се изграждат при необходимост Изпълнителни звена. Тези

Изпълнителни звена се определят в зависимост от особеностите на конкретния проект и участват в техническото изпълнение на проекта.

Финансово управление

Финансирането от Структурните фондове се основава на система за поемане на задължения и извършване на плащания, при която бенефициентите не получават помощта директно от Европейската комисия, а чрез посредничеството на т.нар. Разплащателен орган като по този начин се изгражда тристепенна система на финансово управление на помощта. Финансовите процедури на Структурните и Кохезионния фондове се основават на принципа на възстановяване на направени разходи и на проверка на приемливостта на направените разходи преди извършване на плащанията към бенефициентите.

- ⊕ **Разплащателният орган**¹¹ е отговорен за изготвяне и предоставяне на заявките за плащанията и получаване на средства от Комисията и като такъв е основен компонент на ефективното финансово управление на средствата. Той удостоверява пред ЕК съответствието на извършените разходи с условията за предоставяне на помощта по Структурните и Кохезионния фондове. Извършва финансово управление на средствата, предоставяни от Структурните и Кохезионния фондове, с цел осигуряване на навременно и гладко финансиране на проектите.

При усвояването на Структурните фондове България възприема подход на планиране чрез Рамка за подкрепа от Общността и Оперативни програми, и функциониране на един Разплащателен орган. Разплащателният орган се изгражда към Министерство на финансите като функциите му се поемат от дирекция "Национален фонд". Дирекция "Национален фонд" изпълнява и функциите на Разплащателен орган за целите на Кохезионния фонд. За изпълнение на тези задължения след присъединяването съществуващата дирекция се реструктурира като се трансформират функциите ѝ от финансово управление на пред-присъединителни програми към управление на средства от Структурните и Кохезионния фондове. При необходимост, при реструктурирането се извършва сливане с отдели от дирекция "Централно звено за финансиране и договориране", които да поемат функции по удостоверяване на приемливостта на извършените от бенефициентите разходи пред ЕК. С оглед на задължението на Разплащателния орган да удостоверява пред Комисията приемливостта на извършените разходи се регламентират законово неговите правомощия за проверки спрямо Управляващия орган на Рамката за подкрепа, Управляващия орган на Кохезионния фонд, Управляващите органи на Оперативните програми, Изпълнителните агенции на Кохезионния фонд и Изпълнителните звена.

Разплащателният орган участва в процедурата по съставяне на държавния бюджет и, заедно с Управляващия орган на Рамката за подкрепа и Управляващия орган на Кохезионния фонд, е отговорен за осигуряване на необходимото за осъществяване на проектите съ-финансиране от държавния бюджет.

- ⊕ **Разплащателни отдели към Управляващите органи на Оперативните програми и Изпълнителните агенции на Кохезионния фонд** – отговорни за извършване на плащанията към бенефициентите при наличие на необходимите преди извършване на плащането проверки за допустимостта на извършения от бенефициента разход; изготвяне на искания за плащания до Европейската комисия; поддържането на отделна счетоводна система или на адекватни счетоводни записи за всички транзакции, свързани с подкрепата; осигуряване правилност на дейностите, финансирани по подкрепата, чрез прилагане на системи за вътрешен контрол за осигуряване спазване на принципите за ефективно финансово управление

Разплащателните органи се изграждат при използване на капацитета, създаден за извършване на разплащанията по пред-присъединителните инструменти.

¹¹ Paying authority – Art. 9; Art. 32 CR 1260/1999

Наблюдение

Наблюдението на Рамката за подкрепа от Общността, на мерките по Кохезионния фонд и на Оперативните програми е отговорност на съответния Управляващ орган и се извършва под контрола на Комитети за наблюдение¹², които се изграждат на основата на принципите на партньорство и равенство на половете. Основна задача на Комитетите за наблюдение е да се уверят в качеството и ефективността на изпълнението на Структурните фондове и Кохезионния фонд.

Съставът на Комитетите за наблюдение се определя след съгласуване с Управляващия орган и консултации с партньорите. В състава влизат представители на Управляващите органи, на Разплащателния орган, на Изпълнителните агенции и звена, на регионалните и местни власти, на национално представени неправителствени организации и на икономическите и социални партньори. В работата на Комитетите участва представител на Комисията със съвещателен глас, и където е подходящо - на ЕИБ като наблюдател. Комитетите се председателстват от съответния Управляващ орган. Комитетите за наблюдение разработват свои собствени процедурни правила според институционалната, правната и финансовата рамка на страната като ги съгласуват с Управляващия орган. Наблюдението се извършва въз основа на физически и финансови индикатори, определени в Оперативната програма или Програмното допълнение, които са изготвени при отчитане на индикативната методология и списъка с примерни индикатори, публикуван от Комисията и са обвързани със специфичния характер на съответния тип подкрепа, нейните цели и социално-икономическата, структурната и екологичната обстановка в страната и регионите.

Основните задачи на Комитета за наблюдение на Рамката за подкрепа включват:

- ✦ утвърждаване или коригиране на програмното допълнение, включително физическите и финансовите индикатори за наблюдение на подкрепата;
- ✦ разглеждане и одобряване на критериите за подбор на проектите, финансирани по всяка мярка;
- ✦ периодично извършване на преглед на постигнатия напредък за реализиране специфичните цели на подкрепата;
- ✦ оценка на резултатите от изпълнението, в частност реализирането на установените цели по различните мерки и междинната оценка;
- ✦ разглеждане и одобряване на Годишните и Заключителните доклади за изпълнението преди предоставянето им на Комисията;
- ✦ разглеждане и одобряване на предложенията за промяна на съдържанието на решението на Комисията за финансиране от Структурните фондове;
- ✦ изготвяне на предложения до Управляващия орган на Рамката за подкрепа за корекции или преглед на предоставяна помощ както и за преразпределение на средства между Оперативните програми;
- ✦ наблюдение на националния план за развитие.

Основните задачи на Комитета за наблюдение на Кохезионния фонд включват:

- ✦ периодично извършване на преглед на постигнатия напредък за реализиране специфичните цели на подкрепата;
- ✦ оценка на резултатите от изпълнението, в частност реализирането на установените цели по различните мерки и междинната оценка;
- ✦ разглеждане и одобряване на Годишните и Заключителните доклади за изпълнението преди предоставянето им на Комисията;

¹² Monitoring Committee – Art. 35 CR 1260/1999

Комитетите за наблюдение са изброени в Приложение 2

Задачите на Комитетите за наблюдение на Оперативните програми включват:

- ✦ изготвяне на предложение за програмно допълнение, включително физическите и финансовите индикатори за наблюдение на Оперативната програма;
- ✦ разглеждане и одобряване на критериите за подбор на проектите, финансирани в рамките на Оперативната програма;
- ✦ периодично извършване на преглед на постигнатия напредък за реализиране специфичните цели на подкрепата в рамките на Оперативната програма;
- ✦ оценка на резултатите от изпълнението, в частност реализирането на установените цели по различните мерки в рамките на Оперативната програма;
- ✦ разглеждане на предложения за реалокране на средства от една мярка в друга в рамките на Оперативната програма

Финансов контрол¹³

При усвояване на средствата от Структурните и Кохезионния фондове, страната поема отговорност за финансовия контрол на помощта. В тази връзка следва да са налице механизми за управление и контрол и тяхното прилагане за осигуряване на ефективно и правомерно използване на средствата от Структурните и Кохезионния фондове и за предотвратяване, разкриване и коригиране на нередности както и за предоставяне на информация за тях на Европейската Комисия.

Първото ниво на финансов контрол по отношение на публичните средства, част от които са получаваните помощи от Структурните и Кохезионния фондове, са системите за вътрешен контрол, изградени от разпоредителите със средства от ЕС. Системите за вътрешен контрол са част от вътрешните писмени процедури за дейността на тези органи. Основен елемент на системите за вътрешен контрол са Процедурните наръчници за дейността на всички участници в управлението, програмирането и усвояването на средствата от Структурните и Кохезионния фондове, които Наръчници съдържат подробно описание на извършваните дейности с отговорни служители, точни срокове за изпълнение и описание на документооборота. Особено важни са процедурите за проверка преди одобряване на плащанията, за извършване на плащанията и счетоводните процедури. Съгласно разпоредбите на Закона за държавния вътрешен финансов контрол системите за вътрешен контрол включват система за предварителен контрол (контрол за законосъобразност на всички документи и действия, свързани с финансовата дейност), който контрол се осъществява чрез проверки преди вземане на решения за поемане на задължения и извършване на разход, като тези проверки са както повторни проверки от служители на същото ниво така и проверки на следващото управленско ниво преди издаване на одобрение. Част от системата за вътрешен контрол е и системата за двоен подпис по отношение на поемането на финансови задължения и извършване на разходи. При изграждане на тези системи следва да се спазва принципът на разделение на отговорностите така че да няма риск от конфликт на интереси при поемане на задълженията и извършване на плащанията. Процедурните наръчници се разработват въз основа на вече съществуващите Процедурни наръчници по пред-присъединителните инструменти ФАР, ИСПА и САПАРД и отчитайки разпоредбите на Регламентите на ЕС. През втората половина на 2005 г. се провежда формален процес на акредитация на създадените структури и в частност на изградените системи и процедури за вътрешен контрол.

Второто ниво на финансов контрол е извършването на вътрешен одит. Съгласно действащото законодателство, вътрешният държавен финансов контрол в България се извършва от Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол чрез делегирани одитори. По своята същност държавният вътрешен финансов контрол е контрол върху финансовата дейност на разпоредителите с бюджетни и извънбюджетни средства и разпоредителите със средства по програми на Европейския съюз с цел да се прецени законосъобразността и

¹³ Financial Control - Art. 38 CR 1260/1999

спазването на принципите за ефективност, ефикасност и икономичност. Вътрешният одит се осъществява чрез одит на системите, одит на изпълнението, финансов одит и одит на информационните технологии. Целта на извършвания вътрешен одит е оценка на действащите системи за управление и финансов контрол и даване на препоръки за тяхното подобряване при необходимост, за да се осигури ефективно финансово управление на средствата от Структурните и Кохезионния фондове.

Третото ниво на финансов контрол по отношение на публичните средства е независимият външен одит, който съгласно действащото българско законодателство се извършва от Сметната палата. Основна задача на Сметната палата е да допринася за доброто управление на бюджетните и другите публични средства, както и да предоставя на Народното събрание надеждна информация за използването на средствата съгласно принципите за законосъобразност, ефективност, ефикасност и икономичност и за достоверното отчитане на изпълнението на съответните бюджети.

Европейската сметна палата може да извършва самостоятелни или съвместни с българската Сметна палата одити по отношение на управлението и усвояването на предоставяните от Европейската Общност средства.

V. ОБХВАТ И АДМИНИСТРИРАНЕ НА ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД

Националният план за икономическо развитие на Република България 2000 – 2006 г. дефинира пет основни оси на развитие, които могат да се разгледат като основа за разработване на Оперативни програми за изпълнение на Структурните фондове и за избор на проекти за финансиране от Кохезионния фонд.

Те формират база за министерствата да планират и координират подготовката за прилагане на Структурните фондове и Кохезионния фонд през периода преди присъединяването към Европейския Съюз.

Регионална оперативна програма

Съответства на стратегическия приоритет за постигане на регионално сближаване и предотвратяване на потенциално задълбочаване на различията в резултат от агресивна политика за национален растеж. Приоритети: производствен сектор; бизнес-ориентирана инфраструктура; развитие на човешките ресурси в райони с критични нужди. Групира дейности на базата на спецификата на регионалните различия и обвързва всички цели на развитие в другите оперативни програми. Координацията с останалите секторни програми се осъществява в Рамката на подкрепа на общността.

Финансира се от Европейския фонд за регионално развитие и Европейския социален фонд.

Управляващ орган – Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Главна дирекция “Регионална политика”.

*Комитет за наблюдение*¹⁴ – председателства се от Министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Секретариат на Комитета за наблюдение - Главна дирекция “Регионална политика” към МРРБ.

Изпълнителни звена – МИ, МРРБ, МТСП, МОН и регионални структури на ниво номенклатура на териториалните единици за статистика (NUTS) II.

Секторна оперативна програма “Развитие на конкурентно-способността на българската икономика”

Тази секторна оперативна програма съответства на стратегическия приоритет за ускоряване на икономическия растеж чрез повишаване на конкурентоспособността на производствения сектор, стимулиране на притока на дългосрочен капитал и поощряване на износа. Финансира мулти-регионални и национални мероприятия в областите промишленост; туризъм; насърчаване на малките и средни предприятия; насърчаване на износа.

Финансира се от Европейския фонд за регионално развитие.

Управляващ орган – Министерство на икономиката, Дирекция “Изпълнение на проекти”.

*Комитет за наблюдение*¹⁴ – председателства се от Министъра на икономиката.

Секретариат на Комитета за наблюдение - Дирекция “Управление на проекти”.

¹⁴ Точният състав на всеки от Комитетите за наблюдение ще бъде определен след приемането на Стратегията в зависимост от спецификата на съответните програми.

Секторна оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”

Съответства на стратегическия приоритет за адаптиране на човешките ресурси към пазарните изисквания и подобряване качеството на живота. Финансира мулти-регионални и национални мероприятия в областите заетост; професионално образование и обучение; продължаващо обучение; здравеопазване.

Финансира се от Европейския социален фонд.

Управляващ орган – Министерство на труда и социалната политика, Дирекция “Пред-присъединителни фондове и международни програми”.

Комитет за наблюдение¹⁴ – председателства се от Министъра на труда и социалната политика.

Секретариат на Комитета за наблюдение - Дирекция “Пред-присъединителни фондове и международни програми”.

Секторна оперативна програма “Развитие на земеделието и селските райони”

Съответства на стратегическия приоритет за подобряване на ефективността на земеделското производство и насърчаване на конкурентоспособен хранително-преработвателен сектор, чрез по-добра пазарна и технологична инфраструктура и стратегическа инвестиционна политика, насочени главно към достигане на Европейските стандарти и устойчиво развитие на селските райони, в съответствие с най-добрите екологични практики, чрез създаване на алтернативна заетост, диверсификация на икономическите дейности и изграждане на необходимата инфраструктура. Финансира мулти-регионални и национални мероприятия в областите земеделие; хранително-вкусова промишленост; интегрирано развитие на селските райони.

Финансира се от Европейския фонд за ориентиране гарантиране на земеделието, секция Ориентиране, и Финансовия инструмент за ориентиране на рибарството.

Управляващ орган – Министерство на земеделието и горите, Дирекция “Развитие на селските райони”.

Комитет за наблюдение¹⁴ – председателства се от Министъра на земеделието и горите.

Секретариат на Комитета за наблюдение - Дирекция “Развитие на селските райони”, Министерство на земеделието и горите.

Базисна инфраструктура и околна среда

Съответства на стратегическия приоритет за изграждане на транспортната инфраструктура и опазването и възстановяването на околната среда.

Финансира се от Кохезионния фонд.

Управляващ орган – Министерство на финансите

Комитет за наблюдение¹⁴ – председателства се от Министъра на финансите.

Секретариат на Комитета за наблюдение – дирекцията в Министерство на финансите, която осъществява цялостната координация по усвояването на Структурните фондове и Кохезионния фонд.

Изпълнителни агенции – Министерство на околната среда и водите и Министерство на транспорта.

VI. ОЦЕНКА НА СТРАТЕГИЯТА

Индикатори за степента на постигане на целите на Стратегията

- ◆ Затваряне на преговорна Глава 21 “Регионална политика” – средата на 2002 г.
- ◆ Достигане през 2003 г. до 95% усвояване на средства от пред-присъединителните фондове;
- ◆ Разработени писмени процедури за работа в Изпълнителните агенции по пред-присъединителните фондове, за които е предвидено да се трансформират в Управителни органи на Оперативни програми – до края на 2004 г.

Разработването на план за организация и механизми за координация, контрол и актуализация на настоящата Стратегия се възлага на Министъра на финансите при спазване на принципа на координираност и съгласуваност с ключовите министерства, отговорни за цялостната реализация на Стратегията.

В процеса на реализация на Стратегията ще бъдат предприети мерки за осигуряване на нейната устойчивост по отношение на неочаквани и непредвидени промени в социално-икономическата среда. Ще се изгради система от показатели за ранно предупреждение за слабости в хода на реализацията ѝ. Устойчивостта на Стратегията ще бъде гарантирана и от система за своевременна реакция, коригиране и по-нататъшно развитие и усъвършенстване на Стратегията.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1
АНАЛИЗ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ
КАПАЦИТЕТ

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
Съвет по европейска интеграция Разглежда проекта на позицията и мандата за водене на преговори за присъединяване към Европейския съюз; предлага поименния състав на основния екип за водене на преговорите, който се утвърждава със заповед на министър-председателя; предлага проекти на актове и формулира проблеми, които следва да се решават от Министерския съвет; прави предложения за предприемане на приоритетни действия от Министерския съвет по въпросите на европейската интеграция; разглежда становища и предложения по въпросите, включени в дневния ред на заседанията на Министерския съвет по европейска интеграция; възлага изготвянето на оценки за отражението от приемането на европейското законодателство върху отделните сектори; консултира икономическите и социалните партньори за позициите по различни проблеми от тяхната компетентност.	Съветът по европейска интеграция се ръководи от министър-председателя, подпомаган от секретари – зам.министър на външните работи, отговарящ за преговорите, и директорът на дирекция "Европейска интеграция и отношения с международните финансови институции" в администрацията на МС. Членове зам. министър-председателят и министър на икономиката, министърът на външните работи, министърът на финансите, министърът на правосъдието, министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на вътрешните работи, министърът на транспорта и съобщенията, министърът на земеделието и горите, министърът на труда и социалната политика и министърът на околната среда и водите		
Съвет за регионално развитие към Министерски съвет 1. Оценява инициативите на министерствата, другите ведомства и неправителствени организации в областта на регионалното развитие;	Съветът за регионално развитие към Министерския съвет се състои от 11 членове. Председател на съвета е	Съставът на съвета може да бъде използван като основа за създаване на Комитет за наблюдение на	

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
2. Съгласува проекта на Национален план за регионално развитие; 3. Изразява становище по проекта на годишния доклад за изпълнение на Националния план за регионално развитие; 4. Координира дейностите с регионален характер на министерствата и другите ведомства в рамките на националния план за регионално развитие; 5. Приема национална стратегия и национален доклад за устойчиво развитие и решава други въпроси на устойчивото развитие с национално значение; 6. Съгласува годишните план-сметки на извънбюджетните фондове на държавните органи и бюджетните организации на държавна издръжка; 7. Приема годишна програма за дейността си.	министърът на регионалното развитие и благоустройството, а негови членове са: министърът на финансите, министърът на икономиката, министърът на транспорта и съобщенията, министърът на търговията и туризма, министърът на земеделието и горите, министърът на околната среда и водите, министърът на труда и социалната политика, министърът на здравеопазването, министърът на образованието и науката и министърът на културата. В заседанията на Съвета за регионално развитие участват със съвещателен глас областните управители и представител на Националното сдружение на общините в Република България. Председателят на съвета може да кани на заседания и други физически и юридически лица, представители на граждански сдружения и неправителствени организации, имащи отношение към регионалното развитие.	ниво Регионална Оперативна програма и Оперативна програма "Конкурентноспособност"	
Съвместен комитет за наблюдение (СКН) се събира поне веднъж годишно и прави преглед на всички програми, финансирани по ФАР, ИСПА и САПАРД. На основа на отчетите за наблюдение Съвместният комитет за наблюдение (СКН) прави преценка за напредъка на програмите	Съставът на Съвместния комитет за наблюдение е следния: Националният координатор на помощта (НКИП), Националният	Съвместният комитет за наблюдение може да бъде използван като база при създаване на Комитета за	Правилата за работа, процедурите и членовете на Съвместния комитет за наблюдение на пред-

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
във връзка с осъществяване на оперативните цели за присъединяване. Съвместният комитет за наблюдение (СКН) може да прави препоръки за изменение на приоритетите и/или пренасочване на средствата и, ако е необходимо, да осигури осъществяването на посочените цели	ръководител (НР) и представители на Европейската комисия	наблюдение на ниво Рамка за подкрепа от Общността.	присъединителните фондове следва да бъдат взети предвид при създаването на Комитет за наблюдение на ниво Рамка за подкрепа от общността. <u>Средносрочна мярка:</u> Изготвяне на задание (Terms of Reference) за състава и функциите на Комитета за наблюдение на ниво Рамка за подкрепа от Общността. <u>Дългосрочна мярка:</u> Утвърждаване на състава и функциите на Комитета за наблюдение на ниво Рамка за подкрепа от Общността чрез нормативен акт.
Комитет за наблюдение по ИСПА Комитетът за наблюдение осъществява наблюдение на изпълнението на мерките по Програма ИСПА. Комитетът за наблюдение по ИСПА: • разглежда техническия и финансов прогрес с оглед постигане на определените в проектните документи цели; • потвърждава, че наблюдението е извършено ефективно въз основа на специализиран доклад за наблюдение; • обсъжда и одобрява годишния доклад за изпълнение на проектите преди изпращането му до Комисията; • разглежда и одобрява, при необходимост, всяко предложение до Комисията за изменение на Финансовите меморандуми на финансираните проекти по ИСПА; • разглежда и одобрява, където е необходимо, предложенията до Комисията за промени в проектите необходими за улесняване постигането на целите на им;	Състои се от представители на следните институции: Национален ИСПА координатор – председател, Национален ръководител, ЕК, Делегацията на ЕК, Координационното звено по ИСПА, Секторни ръководители, крайните бенефициенти, международни финансови институции, национални съфинансиращи институции, браншови организации и неправителствени организации.	Комитетът за наблюдение по програма ИСПА може да бъде използван като основа за създаване на Комитет за наблюдение на ниво Оперативна програма “Базисна инфраструктура и околна среда”.	Принципът на работа на Комитета за наблюдение по програма ИСПА, както и състава му могат да бъдат използвани при създаването на Комитети за наблюдение на ниво Оперативна програма “Базисна инфраструктура и околна среда” <u>Средносрочна мярка:</u> Изготвяне на задание (Terms of Reference) за състава и функциите на Комитета за наблюдение на ниво Оперативна програма “Базисна инфраструктура и околна среда”. <u>Дългосрочна мярка:</u> Утвърждаване на състава и функциите на Комитета за наблюдение на ниво Оперативна

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
дава становища, по всички въпроси свързани с изпълнението на инструмента ИСПА, когато е необходимо. Комитетът се произнася по въпросите от своята компетентност в едномесечен срок от сезирането му			програма “Базисна инфраструктура и околна среда”.
Комитет за наблюдение по САПАРД следи изпълнението на програмата. Комитетът за наблюдение по САПАРД: - следи за ефективността и качеството на изпълнение на програмата с цел да се постигнат поставените цели; - разглежда и дава мнение относно критериите за избор на проекти, финансирани по различните мерки; - разглежда постигнатия напредък при изпълнение на целите, заложен в програмата; - проверява резултатите от програмата, като обръща специално внимание на постигането на целите, поставени за различните мерки и използването на финансовите средства, предвидени за тях; - разглежда междинната оценка; - обсъжда и одобрява годишните и окончателните доклади за изпълнението на програмата преди изпращането им до Европейската комисия; - разглежда и одобрява при необходимост всяко отправено до Европейската комисия предложение за изменение на програмата; - може да предлага на Европейската комисия чрез управителния орган всякакви промени или преразглеждане на програмата, които биха улеснили постигането на целите на програмата; - може да дава предложение за промяна или преразглеждане на програмата, за да бъде подобро изпълнението ѝ.	Съставът на Комитета е следния: Зам. министър на земеделието и горите – председател; представители на МФ, МРРБ, МОСВ, МТСП, МОН, МЗГ – Изпълнителният директор на ДФ “Земеделие” и представляващ Агенция САПАРД; Представители на Българската търговско-промишлена палата; Българската стопанска камара; Федерацията на независимите синдикати в земеделието към КНСБ; Федерация “Земя” към Конфедерацията на труда “Подкрепа”, Националното сдружение на общините, НПО, Българската земеделска камара – БЗК; Българската Асоциация на Фермерите - БАФ; Националния съюз на Земеделските Кооперации в България – НСЗКБ. Европейската комисия, както и Членове-наблюдатели със съвещателни права.	Комитетът за наблюдение по САПАРД може да бъде използван като база за създаване на Комитета за наблюдение на ниво Оперативна програма Развитие на земеделието и селските райони	Принципът на работа на Комитета за наблюдение по САПАРД, както и състава му следва да бъдат използвани при създаването на Комитета за наблюдение на ниво Оперативна програма Развитие на земеделието и селските райони. <u>Средносрочна мярка:</u> Изготвяне на задание (Terms of Reference) за състава и функциите на Комитета за наблюдение на ниво Оперативна програма Развитие на селското стопанство. <u>Дългосрочна мярка:</u> Утвърждаване на състава и функциите на Комитета за наблюдение на ниво Оперативна програма.

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
Секторни под-комитети за наблюдение на програмите по ФАР се събират два пъти годишно. - Под-комитетите правят подробен преглед на напредъка на всяка програма и на компонентите и договорите ѝ като разглеждат елементи като относимост, характеристики, ефективност и възможно въздействие на основата на отчети, правени за Националния ръководител и за Комисията, и всякакви други необходими оценки. - Под-комитетите правят преглед на действителните резултати, сравнени с планираните, на темповете на изпълнение; на финансовите потоци; на управителните структури на програмите и проектите. - Те следва да предлагат препоръки за подобрение, и ако тези мерки не се предприемат от Изпълнителната агенция, под-комитетите предприемат необходимите корективни действия. - Под-комитетите докладват на Съвместния комитет за наблюдение и преди годишното му заседание представят изчерпателен доклад за всички програми	Състоят се от Националния координатор на помощта, Националния ръководител, Ръководителите програми и Делегацията на Европейската комисията както и крайните бенефициенти.	Членовете на под-комитетите за наблюдение по ФАР могат да привлечени в Комитетите за наблюдение на ниво Рамка за подкрепа от Общността и Оперативна програма.	Членовете на под-комитетите за наблюдение в зависимост от сектора следва да бъдат привлечени в Комитетите за наблюдение, които ще бъдат създадени за наблюдение на Рамката на подкрепата от общността и на Оперативните програми.
Националният ръководител (НР) е служител на държавната администрация със статут на министър или на държавен секретар, който оглавява Националния фонд. НР носи цялата отговорност за финансовото управление на пред-присъединителните фондове по ФАР, ИСПА и САПАРД, предоставяни на България от ЕС. За Националният ръководител е определен Министъра на финансите. Правата и задълженията на НР са регламентирани основно в Меморандума за разбирателство за създаване на Национален фонд, Меморандума за разбирателство за използване на Националния фонд за целите на ИСПА и Многогодишното финансово споразумение по САПАРД. Той е отговорен за спазването на правилата, разпоредбите и процедурите на ФАР, ИСПА и САПАРД, отнасящи се до провеждане на търгове, отчитане и финансово управление, както и функциониране на ефективна система за отчетност и информация по проектите. Националният ръководител носи цялостната отговорност за средствата		В съответствие с разпоредбите за управление на Структурните фондове Националният ръководител отпада като орган, създаден по силата на Меморандума за разбирателство за създаване на Национален фонд (ДВ бр.37/99г.), Многогодишното финансово споразумение по САПАРД(ДВ бр. 101/2001) и Меморандума	Република България като цяло следва да носи отговорност за управлението на Структурните фондове и в този смисъл Министърът на финансите следва да поеме цялостната отговорност за управлението на средствата от Структурните фондове, след като Управляващия орган и Разплащателния орган ще бъдат изградени в рамките на Министерството на финансите. Координацията, разработването, наблюдението и актуализирането на плана за икономическо

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
предоставени по трите пред-присъединителни инструмента: ФАР, ИСПА и САПАРД. НР отговаря за следното: • назначава Ръководители програма (РП) по ФАР и Секторен ръководител (СР) по ИСПА във всяка Изпълнителна агенция (ИА) след консултации съответно с Националния координатор на помощта или Националния ИСПА координатор; • сключва финансови споразумения, които подписва с всяка от Изпълнителните агенции по ФАР и ИСПА; • участва в Съвместен комитет за наблюдение (СКН) заедно с Комисията и Националния координатор на помощта; управлява Националния фонд и носи отговорност за ефективността на изпълняваните от дирекция “Национален фонд” функции.		за разбирателство за използването на Национален фонд за целите на ИСПА като ръководител на Националния фонд няма да играе роля при управлението на Структурните фондове.	развитие ще бъде поверено на Агенцията за икономически анализи и развитие, която е на подчинението на Министъра на финансите. <u>Средносрочна мярка:</u> Промяна в устройствения правилник на Министерство на финансите.
Национален координатор на помощта – осъществява националната координация на помощта, оказвана на Република България по програмите на Европейската Общност; координира и осъществява цялостното програмиране на сътрудничеството по Програма ФАР в съответствие с националните приоритети на подготовката за присъединяване, заложи в “Партньорство за присъединяване” и Националния план за развитие; осъществява координацията по договарянето и изпълнението на отделните проекти. С ПМС №3 от 20.01.2000 г. за Национален координатор на помощта по Програма ФАР е определен министърът на външните работи, който е упълномощен да подписва финансовите меморандуми по програмата от името на Република България.		Националният координатор на помощта няма да играе роля при управлението на Структурните фондове	Координиращата роля за Структурните фондове следва да се изпълнява от Управляващия орган като за целта ролята на НКП по програмиране постепенно ще бъде иззета от бъдещия Управляващ орган на ниво рамка за подкрепа от Общността.
Национален ИСПА координатор (НИК) Осъществява цялостната координация на мерките по Програма ИСПА. За Национален ИСПА координатор е назначен Министъра на регионалното развитие и благоустройството. С постановление № 789 от 30 ноември 2001 той е упълномощен да подписва Финансови меморандуми по ИСПА от страна на Република България. Той е отговорен за наблюдението и		Националният ИСПА координатор по смисъла разпоредбите на Програма ИСПА няма да играе роля при управлението на Структурните фондове.	Координиращата роля за Структурните фондове следва да се изпълнява от Управляващия орган като за целта ролята на НИК по програмиране постепенно ще бъде иззета от

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
изпълнението на всички проекти, финансирани по програма ИСПА и е задължен редовно да предоставя доклади за напредъка пред Европейската комисия. НИК председателства Комитета за наблюдение по ИСПА.			бъдещия Управляващ орган на ниво рамка за подкрепа от Общността.
Ръководител програма – служител на държавната администрация, оглавяващ Изпълнителна агенция, отговорен за дейността ѝ и за доброто административно, финансово и техническо управление и наблюдение на проектите по Програма ФАР, гарантиращо успешното им приключване. Ръководителят на Програма е отговорен за подбора и подготовката на проектите, за провеждането на тръжните процедури и извършване на плащанията, съблюдавайки установените процедури. Той се назначава от Националния ръководител след съгласуване с Националния координатор на помощта. Ръководителят на програма е упълномощен да подпише от името на Изпълнителната агенция договорите, чрез които се изпълняват отделните проекти и Финансовото споразумение с Националния ръководител. Ръководителите на програми към настоящия момент са шест. Те оглавяват Изпълнителните агенции в Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на околната среда и водите, Министерство на транспорта и съобщенията, Министерство на земеделието и горите, Министерство на труда и социалната политика и Министерство на финансите (ЦЗФД).		Ръководителите на програма могат да оглавят Управляващите органи на оперативни програми.	След определяне на Оперативните програми и техните Управляващи органи следва да бъде използван административния капацитет на Ръководителите на програми в съответните области и на тях може да бъде поверено ръководенето на Управляващите органи на Оперативни програми.
Секторен ръководител (СР) Секторният ръководител оглавява Изпълнителна агенция по ИСПА. Той отговаря за действията на ИА и за стабилното административно, финансово и техническо управление на подлежащите на изпълнение проекти, включително и спазване на процедурите за провеждане на търгове, договориране и плащане, както и за наблюдение на изпълнението на проектите. Секторните ръководители към настоящия момент са четири. Те оглавяват: ИА към Смесено звено между МРРБ и МОСВ, ИА “Пътища”, ИА в МТС и	Секторните ръководители на Изпълнителните агенции в Министерство на транспорта и съобщенията и в Министерство на околната среда и водите са и Ръководители на програма ФАР.	Секторните ръководители могат да оглавят Управляващите органи на оперативните програми.	След определяне на Оперативните програми и техните Управляващи органи, може да бъде използван административния капацитет на Секторните ръководители в съответните области и на тях да бъде поверено ръководството на Управляващите органи на Оперативни програми.

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
ИА в МОСВ.			
Националният фонд (НФ) е централен съкровищен орган в рамките на Министерството на финансите, отговорен за финансовото управление на средствата, предоставени на България по пред-присъединителните програми на ЕС. Под ръководството на Националния ръководител, Националният фонд поддържа система за финансова отчетност за всички средства по ФАР, ИСПА и САПАРД. Той се отчита на Комисията за използването на тези средства. При изпълнението на тези задължения НФ отговаря за следните задачи: - изготвя искания и управлява средства получени от Комисията по трите пред-присъединителни инструмента; - осигурява потока на националните и други съфинансиращи ресурси и ги управлява; - осигурява редовното осъвременяване на системата за финансово отчитане на средствата по ФАР, ИСПА и САПАРД, и спазването на процедурите по отчитане от Изпълнителните агенции, ЦЗФД и САПАРД Агенцията; - одобрява искания за отпускане на лимити от ИА според процедурите установени в Процедурния наръчник на НФ, в рамките на които ИА могат да извършват плащания; - в края на програмата възстановява неизползваните средства от ИА, ЦЗФД, САПАРД Агенцията; - участва в разработването на законовата основа на отпускането на помощта за страната от ЕК; - действа като компетентен орган за целите на Програма САПАРД НФ управлява помощта от Европейския съюз, определена за получателя съгласно Децентрализираната система за изпълнение по ФАР и ИСПА и Разширената децентрализирана система по САПАРД. Националният ръководител има водеща роля в процеса на изграждане на структурни	Дирекция “Национален фонд” (НФ) е самостоятелно административно звено към Министерство на финансите (МФ) съгласно Устройствения правилник на Министерството. Дирекцията се състои от два отдела – “Съкровище” и “Финансов контрол”, като в процес на изграждане е и третия отдел на Дирекцията “Наблюдение и оценка”, чиято дейност е разписана в Процедурните наръчници на НФ. Дирекцията в момента се състои от 17 човека, като експертите по наблюдение и оценка са включени към отдел “Финансов контрол”. След изграждането на отдел “Наблюдение и оценка” ще бъдат наети нови двама експерти, които ще се занимават с Разширената децентрализация, което е преход към управлението на Структурните фондове. Предвидено е водеща роля в Разширената децентрализация да има НФ под управлението на Националния ръководител. За засилването на административния капацитет на НФ през 2002 г. ще започне	В управлението на Структурните фондове Националният фонд ще изпълнява ролята на Разплащателен орган.	Разработените правила за работа, както и административния капацитет на дирекция “Национален фонд” следва да бъдат използвани при изграждането на Разплащателния орган при управлението на Структурните фондове. <u>Краткосрочни мерки:</u> Засилване на административния капацитет на дирекцията чрез проект за техническа помощ по Програма ФАР 2001; <u>Средносрочни мерки</u> - промяна на Устройствения правилник на Министерство на финансите относно ролята и функциите на дирекцията; Разработване на процедури за работа при управлението на Структурните фондове. <u>Дългосрочни мерки:</u> - Обучение на персонала на дирекцията с цел усвояване на най-добрите практики и опита на страните-членки и повишаване на професионалната квалификация.

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
звена (НФ,ИА) отговарящи на “минималните критерии и условия” за разширена децентрализация по пред-присъединителните инструменти, което е необходимо за премахването на предварителния контрол осъществяван от Делегацията на ЕК на етапите на търгуване и контракуване.	проект по Програма ФАР за подобрене на управлението на средствата на ЕС, чийто основен бенефициент ще бъде Националният фонд. Националният фонд има разписани правила за работа, спазване изискването за разделение на отговорностите, както и всички останали изисквания за финансов контрол.		
Централно координационно звено - Към министъра на регионалното развитие и благоустройството функционира централно координационно звено, което организира дейностите по специалната подготвителна програма и подготовката на проекти за кандидатстване за финансиране от фондовете на Европейския съюз. В рамките на Специалната Пред-присъединителна Програма ЦКЗ изпълнява функциите на орган по координиране на подготовката на НПИР, а негова администрация е Секретариатът на ЦКЗ. Основната задача на Централното координационно звено са свързани с подготовката на Националния план за икономическо развитие на РБ за периода 2000 – 2006г.	В състава на ЦКЗ влизат представители на равнище директор на дирекция и началник отдел на всички ключови министерства. Секретариатът на ЦКЗ е към Дирекция “Програмна и финансова координация по международни и инвестиционни проекти” Дирекция “Стратегическо планиране” се занимава с изготвянето на НППР и НПИР.	ЦКЗ може да бъде използвано при управлението на Структурните фондове; ЦКЗ може да продължи координацията и подготовката на Националния план за развитие и да подпомага Изпълнителната агенцията за икономически анализи и прогнози.	В случай, че ЦКЗ продължи да съществува, то следва да бъде строго дефинирана координационната роля на звеното при изготвянето на НПИР. Служителите занимаващи се с подготовката на Националния план за икономическо развитие следва да бъдат поканени в Дирекцията, която ще бъде създадена към Изпълнителната агенция за икономически анализи и прогнози, която ще се занимава с разработването, наблюдението и актуализирането на плана за развитие.
Дирекция “Международно сътрудничество”, отдел “Европейска интеграция” – Министерство на външните работи Отделът изпълнява функциите на Секретариат на Съвместния комитет за наблюдение и подпомага Министъра на външните работи в качеството му на Национален координатор на помощта. Отговаря и за провеждането на		Правилниците за работа на изградената структура могат да бъдат използвани за секретариат на Комитета за наблюдение	

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
цялостния програмен цикъл от предложенията за проекти, които да бъдат финансирани до подписването на Финансови меморандуми по Програма ФАР.		към Управляващия орган за наблюдение на Рамката за подкрепа за общността, но като цяло звеното няма да играе роля при управлението на Структурните фондове.	
Координационно звено по ИСПА (ISPA Task Force): Координационното звено по ИСПА към МРРБ е отговорно за съгласуването на всички проекти по ИСПА. Това включва изграждането на тесни взаимоотношения с Европейския съюз, Делегацията на ЕК в София, Изпълнителните Агенции, НФ и НИК. Координационното звено е секретариат на Комитета за наблюдение по ИСПА.	Понастоящем в координационното звено е към Дирекция "Програмна и финансова координация", отдел Финансова и програмна координация по ФАР и ИСПА". Липсват писмени процедури за работа, както и ролята на звеното не е ясно дефинирана въпреки приключилия проект за побратимяване по програма ФАР, който беше основно насочен към засилване на административния капацитет и дефиниране на ролята и функциите на звеното.	Звеното може да бъде използвано като Секретариат на Комитета за наблюдение на Регионалната Оперативна програма и Базисна инфраструктура, както и засилване на административния капацитет за Управляващ орган по ОП "Базисна инфраструктура и околна среда".	<u>Средносрочни мерки:</u> Необходимо е засилване на административния капацитет на звеното, като бъдат използвани препоръките от приключилия проект за институционално изграждане по Програма ФАР; ясно дефиниране на функциите на звеното при управлението на Структурните фондове, което ще бъде постигнато чрез промяна в Устройствения правилник на Министерство на регионалното развитие и благоустройството; Изготвяне на задание за Комитета за наблюдение на Регионална Оперативна програма. Координационната роля на звеното по Програма ИСПА следва да бъде изместена към Управляващия орган на ниво Рамка за подкрепа от Общността.
Дирекция "Развитие на селските райони", Министерство на земеделието и горите	Дирекцията има необходимия административен капацитет за	Дирекцията следва да изпълнява ролята на	<u>Средносрочни мерки:</u> Промяна в Устройствения правилник на

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
Секретариат на Управителния съвет и Комитета за наблюдение по Програма САПАРД Организира и координира работата по изготвянето на Националния план за развитие на земеделието и селските райони (НПРЗСР), разработва, координира, ръководи програми за развитие на селските райони. - Създава механизъм за цялостна организация за наблюдение, контрол, оценка и отчет по прилагането на Специалната програма за присъединяване в областта на земеделието и селските райони (САПАРД), съгласно регламентите на Европейския съюз; съвместно с Държавен фонд "Земеделие" организира и провежда дейностите, свързани с публичността на програмата	изпълнение на основните си функции и задължения.	Секретариат на Комитета за наблюдение на Оперативна програма "Развитие на селското стопанство" или да бъде Управляващ орган на ниво Оперативна програма.	Министерство на земеделието и горите за дефиниране на ролята и функциите на дирекцията при управлението на Структурните фондове Изготвяне на задание за Комитета за наблюдение на Оперативна програма "Развитие на селското стопанство".
Изпълнителни агенции по ФАР Изпълнителните агенции отговарят изцяло за техническите и административните въпроси по изпълнението на програмите по пред-присъединителен инструмент ФАР, в това число тръжните процедури и процедурите по сключване на договори. Дейността на Изпълнителните агенции се класифицира в две основни насоки според прилаганите програми: институционално изграждане и инвестиционна подкрепа. ЦЗФД е отговорно за управлението на проекти в областта на институционалното изграждане. Останалата част от програмите, предимно с инвестиционен характер, се прилагат според съответния сектор към който се отнасят от Изпълнителни агенции в Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на околната среда и водите, Министерство на транспорта и съобщенията, Министерство на земеделието и горите и Министерство на труда и социалната политика. За управлението на проектите по програма ФАР България е приела препоръките на ЕК към максимално намаляване на броя на Изпълнителните агенции – за Финансови меморандуми 1998 и 1999 Изпълнителните агенции са 8 броя, докато за Финансови меморандуми			

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
след 2000г. са определени само две Изпълнителни агенции - ЦЗФД към МФ и ИА към МРРБ.			
Централно звено за финансиране и договориране – Дирекция към Министерство на финансите отговорно за провеждането на тръжните процедури и за договорирането и извършването на плащанията по проекти по Програмата ФАР основно в областта на институционалното изграждане. Звеното е създадено с Меморандум за разбирателство през 1998г., който строго дефинира ролята и отговорностите му.	Дирекцията наброява 23 човека към момента като 14 от тях са наети по консултантски договори финансирани от програма ФАР. По устройствен правилник дирекцията е с численост 13 души. ЦЗФД управлява голяма част от проектите по програма ФАР, но след договаряне на средствата няма добро проследяване на изпълнението на проектите, тъй като взаимоотношенията с крайните бенефициенти не са регулирани. Поради голямата натовареност на Дирекцията прогресивно намалява и процента на договорените средства спрямо отпускните. Финансовия отдел на дирекцията функционира добре и се отчита в срокове.	Административният капацитет на ЦЗФД може да бъде използван при изграждането на Разплащателния орган в министерство на финансите, като поеме функциите по удостоверяване на приемливостта на извършените разходи от бенефициентите пред ЕК.	<u>Средносрочни мерки</u> - Промяна в Устройствения правилник на Министерство на финансите. Разработване на процедури за работа на Разплащателния орган. Оценка на необходимостта от институционално изграждане чрез проектен фиш по програма ФАР.
Изпълнителна агенция по ФАР към МРРБ Изпълнителната агенция по ФАР към МРРБ е отговорна за техническото и финансово управление на Програмите и проектите по ФАР за Транс-гранично сътрудничество (ТГС) и Икономическо и социално сближаване (ИСС).	След последната промяна в Устройствения правилник на МРРБ работата на Изпълнителната агенция на практика се осъществява от три Дирекции – Главна дирекция “Регионална политика” – която се занимава с техническото управление на проектите,	Изпълнителната агенция, използвайки и административния капацитет на служителите занимаващи се с проектите по програма ИСПА следва да бъдат основата за изграждане на Управляващ орган на ниво	За да бъде изграден Управляващ орган на Оперативна програма е необходимо администрацията, отговорна за управлението на пред-присъединителните фондове да се подготви за плавното преминаване към управлението на Структурните фондове.

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
	Дирекция “Програмна и финансова координация по международни инвестиционни проекти”, която се занимава с програмирането на ФАР проектите и Дирекция “Финансово-стопански дейности и управление на собствеността”, която се занимава с финансовото управление на пред-присъединителните програми, управлявани от МРРБ. След поредица от промени в структурите на Министерството служителите, които се занимават с управлението на проектите по Програма ФАР е необходимо спешно да бъдат обучени за осигуряване на ефективното управление на пред-присъединителните програми. Понастоящем административния капацитет на Изпълнителната агенция не е достатъчен за ефективното управление на проектите по Програма ФАР.	Регионална Оперативна програма .	<u>Краткосрочни мерки:</u> Засилване на административния капацитет на Изпълнителната агенция за управлението на проекти по Програма ФАР – спешна и неотложна мярка. <u>Средносрочни мерки:</u> Промяна в Устройствения правилник на Министерството с цел подготовка за управлението Регионалната Оперативна програма и Оперативната програма “Базисна инфраструктура и околна среда” Разработване на писмени процедури и правила за работа при управлението на Структурните фондове. <u>Дългосрочни цели:</u> Обучение на персонала на Управляващия орган на ниво Оперативна програма с цел усвояване на най-добрите практики и опита на страните-членки и повишаване на професионалната квалификация.
Смесено звено за изпълнение на проекти по програма ИСПА между МРРБ и МОСВ Отговаря за проекти, свързани с отпадъчни води, като понастоящем е отговорно само за управлението и изпълнението на проект: “Изграждане на заводи за пречистване на отпадъчни води, разположени в басейна на река Марица (Стара Загора и Димитровград)”;	Смесеното звено функционира към МРРБ, Дирекция “Благоустройствени дейности”, като финансовото администриране се извършва от Дирекция “Финансово-стопански дейности и управление на собствеността”. Наличният	Административният капацитет на ИА следва да бъде използван при създаване на Управляващ орган на ниво Оперативна програма.	<u>Краткосрочни мерки:</u> Засилване на административния капацитет на Изпълнителната агенция Разработване на писмени процедури и правила за работа при управлението на пред-присъединителните фондове.

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
	персонал на Изпълнителната агенция (без финансовия) е 4 бр. Изпълнителната агенция се нуждае спешно от засилване на административния капацитет с цел да бъде изпълнен проекта по програма ИСПА, който ИА управлява.		
Изпълнителна агенция по ФАР към Министерство на труда и социалната политика Изпълнителната агенция е отговорна за техническото и финансово управление на Програма за заетост в стоманодобива и рудодобива	Дирекция “Пред-присъединителни фондове и международни програми и проекти” Служителите на ИА наброяват 14 човека плюс 15 човека в регионалните офиси. Изпълнителната агенция има разписани правила за работа и е бенефициент на проект за Техническа помощ по Програма ФАР. Изпълнителната агенция разполага с обучен и квалифициран персонал.	Изпълнителната агенция следва да приеме функциите на Управляващ орган на ниво Оперативна програма “Човешки ресурси”.	<u>Краткосрочни мерки:</u> Преориентиране на изпълнението на Програма ФАР за Икономическо и социално сближаване (частта социално сближаване) към Изпълнителна агенция по ФАР към МТСП. За целта е необходимо в следващия програмен цикъл по Програма ФАР и при подготовката на проектите по ФАР 2002г. Изпълнителната агенция да бъде предвидена като такава при управлението на Проекти за ИСС. <u>Средносрочни мерки:</u> Промяна в Устройствения правилник на МТСП с цел дефиниране на Управляващ орган на ниво Оперативна програма “Човешки ресурси”. Засилване на административния капацитет и разписване на правила за работа при управлението на Структурния

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
			фонд.
Изпълнителна агенция по ФАР и ИСПА към Министерство на транспорта и съобщенията Изпълнителната агенция се занимава с техническото и финансово управление на всички транспортни проекти по програма ФАР и ИСПА, с изключение на тези, свързани с изграждане и ремонт на пътища.	ИА е към Дирекция “Транспортна политика, инфраструктура и строителство”, като финансовото управление се осъществява от Финансово счетоводния отдел в министерството. С управлението на проектите в изпълнителната агенцията понастоящем се занимават 15 човека, като работата на ИА може да бъде определена като високо квалифицирана, добре обучен персонал, добро разпределение на отговорностите. За по-доброто функциониране на Дирекцията следва да бъдат доразработени писмените процедури за работа съгласно Регламент 1266/99 на ЕК.	ИА следва да бъде използвана като Изпълнително звено към Управляващия орган на ниво Оперативна програма “Базисна инфраструктура и околна среда”, на което могат да бъдат делегирани много от правомощията на Управляващия орган.	<u>Средносрочни мерки:</u> Засилване на административния капацитет на ИА с цел използването ѝ като Изпълнително звено при Структурните фондове Промяна в Устройствения правилник на министерството.
Изпълнителна агенция по ФАР и ИСПА към Министерство на околната среда и водите Изпълнителната агенция се занимава с проекти в областта на Институционалното развитие по Програма ФАР, като тенденция е управлението на тези проекти по ФАР да премине към ЦЗФД – МФ и с проекти по програма ИСПА - всички екологични проекти, свързани с чистите води, сметища, канализационни мрежи, преработка на вредни продукти и т.н.	Изпълнителната агенция е към Дирекция “Стратегия, европейска интеграция и международно сътрудничество”. В Изпълнителната агенция понастоящем работят 11 служителя, които притежават добър административен капацитет за управление на проектите по Пред-	ИА следва да бъде използвана като Изпълнително звено към Управляващия орган на ниво Оперативна програма “Базисна инфраструктура и околна среда”, на което могат да бъдат делегирани много от правомощията на Управляващия орган.	<u>Средносрочни мерки:</u> Засилване на административния капацитет на ИА с цел използването ѝ като Изпълнително звено при Структурните фондове Промяна в Устройствения правилник на министерството.

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
	присъединителните фондове. Изпълнителната агенция разполага с обучен и квалифициран персонал. С цел подобряване качеството на работа обаче е необходимо до разработването на писмени процедури и правила за работа съгласно Регламент 1266/1999 на ЕК.		
Изпълнителна агенция “Пътища” ИА по всички проекти по програма ИСПА, свързани с изграждане и реконструкция на пътища. Изпълнителната агенция играе ролята на Звено за управление на проекти по Програма ФАР – Транс-гранично сътрудничество	Дирекция “Развитие на националната пътна мрежа” – Наличен персонал 5 човека. Недостатъчен административен капацитет по отношение на управлението на пред-присъединителните фондове. Изпълнителната агенция се нуждае от допълнителни обучения в тази област и разработването на писмени процедури и правила за работа.	Не се предвижда ИА да бъде въввлечена в управлението на Структурните фондове. ИА ще бъде бенефициент от фонд “Сближаване”. Възможно е за целта агенцията да бъде изпълнително звено към Оперативна програма “Базисна инфраструктура и околна среда”	<u>Краткосрочна мярка:</u> Засилване на административния капацитет на ИА с цел успешното изпълнение на проектите по програма ИСПА и ФАР.

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
Изпълнителна агенция по ФАР към Министерство на земеделието и горите ИА за проектите по програма ФАР в областта на институционалното изграждане. Не се предвижда Изпълнителната агенция да продължи да бъде такава по бъдещи подобни проекти, като ролята ѝ ще се поеме от ЦЗФД.	Отдел - "Планиране и управление на програмите на ФАР". Към момента в ИА работят 6 човека. Въпреки закъснението при договаряне на отпуснатите средства по проекта, като цяло Изпълнителната агенция показва добре организирана работа, предоставя качествени отчети и в необходимите срокове.	Експертите от ИА следва да бъдат привлечени при създаването на Управляващ орган на ниво Оперативна програма "Развитие на селското стопанство".	
"САПАРД Агенция" е органът, създаден от Република България и действащ под нейна отговорност, който изпълнява две основни функции: функция по изпълнение и разплащателна функция. Във всеки един момент в Република България може да бъде акредитирана само една САПАРД Агенция. Държавен фонд "Земеделие" е акредитиран да изпълнява функциите на САПАРД Агенция с Акт за акредитация 2000 (условна акредитация) на Министъра на финансите и Министъра на земеделието. Европейската комисия предостави управлението на помощта по САПАРД на Държавен фонд "Земеделие" с Решение С(2001)1428 от 14.05.2001г. Агенция САПАРД има две функции: Функция по изпълнение и функция по разплащане. Техническите услуги се извършват от шестте Регионални дирекции (РД)	Административната и организационна структура включва централно управление, 28 областни дирекции и 6 регионални. Структурата на САПАРД Агенцията осигурява изпълнението на критериите на многогодишното финансово споразумение между РБ и ЕС.	САПАРД Агенцията следва да бъде използвана при създаването на Управляващ орган на ниво Оперативна програма "Развитие на земеделието и селските райони".	<u>Средносрочни мерки:</u> Разработване на писмени правила за работа при управлението на Структурните фондове на базата на вече съществуващите. Засилване на административния капацитет на САПАРД Агенцията. <u>Дългосрочни мерки:</u> Разработване на правила на работа на Разплащателната агенция за структурните фондове от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието и финансовия

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
на САПАРД, независими от 28-те РД на САПАРД, специално създадени да изпълняват горепосочените функции.			инструмент за ориентиране в Рибарството. Разработване и внедряване на Единна система за администриране и контрол (IACS)
Звено за изпълнение на проекти по Програма ФАР към Министерство на икономиката Организира, координира и ръководи дейностите по изпълнение на програми и проекти в областта на икономическото и социалното сближаване; изготвя становища по проекти на финансови меморандуми, меморандуми за разбирателство за целите на финансовите инструменти на пред-присъединителните фондове на ЕС, организира провеждането на търгове и следи за спазването на тръжните процедури, свързани с изпълнението на проектите, но не като изпълнителна агенция; извършва мониторинг на резултатите от проектите;	Дирекция "Изпълнение на проекти". Звеното (PIU) се състои от 13 човека като трима от тях са привлечени от други дирекции. Досега не е изпълнявало ролята на Изпълнителна агенция по програма ФАР и няма разработени процедури за работа като такава.	Звеното следва да бъде основата за създаване на Управляващ орган на ниво Оперативна програма "Конкурентноспособност".	<u>Краткосрочни мерки:</u> Преориентиране на изпълнението на Програма ФАР за Икономическо и социално сближаване (частта икономическо сближаване) и създаване на Изпълнителна агенция по ФАР към МИ. За целта е необходимо в следващия програмен цикъл по Програма ФАР и при подготовката на проектите по ФАР 2002г това да бъде предвидено. <u>Средносрочни мерки:</u> Засилване на административния капацитет на звеното. Разписване на правила и процедури за работа. Промяна в Устройствения правилник на министерството.
Териториални звена и Комисии за икономическо сближаване към МРРБ. Съществуват във всеки район за планиране и се занимават с планиране и програмиране, координация на регионално ниво, предварителен избор на	Териториални звена във всяка от 28-те области (NUTS III) и във всеки район за планиране (NUTS II).	Териториалните звена в областите и регионите ще бъдат използвани при изготвянето на	<u>Средносрочни мерки:</u> Засилване на административния капацитет на Териториалните звена с цел усъвършенстване процеса на

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
проекти, наблюдение на програмите и прилагане принципа за партньорство. Бюрата в районите за планиране играят роля на секретариати на Комисиите за икономическо и социално сближаване на ниво "район за планиране", респективно	Звената са създадени през 2000г. (ПМС №145) и са в процес на своето първоначално институционално изграждане.	Националния план за развитие и Оперативните програми, както и при делегирането на правомощията на Управляващия орган за управление на Структурните фондове.	програмиране и координация на регионално ниво. Разработване на писмени процедури за работа при програмиране и в случай на делегиране на правомощия.
СМЕТНА ПАЛАТА Сметната палата е държавен орган за външен одит на бюджета и други публични средства и дейности. Сметната палата е независима при осъществяване на своята дейност и се отчита пред Народното събрание. Сметната палата осъществява одит на средствата от фондове и програми на Европейския съюз, включително управлението им от съответните органи и крайните ползватели на средствата. Сметната палата осъществява одитната си дейност чрез извършване на: 1. финансов одит, който включва одит на финансовото управление и одит на финансовите отчети; 2. одит на изпълнението; 3. други специфични одити.		Сметната палата ще осъществява външен одит на администрациите за управление на Структурните фондове	<u>Средносрочни мерки:</u> Засилване на административния капацитет на Сметната палата с цел осъществяване на външен одит на институциите, които ще управляват Структурните фондове.
АДВФК Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол е органът, занимаващ се с вътрешния одит в България. Структурно АДВФК е подчинена на Министъра на финансите и е функционално независима. Агенцията одитира разпоредителите с бюджетни кредити по републиканския бюджет и разпоредителите със средства по програми на Европейския съюз и дейността на лицата, финансирани със средства от републиканския и от общинските бюджети, както и по програми на Европейския съюз, по отношение на тези средства.		АДВФК следва да изпълнява ролята на вътрешен одитор по отношение на институциите управляващи средства от Структурните фондове.	<u>Краткосрочни мерки:</u> Засилване на административния капацитет на Агенцията по отношение на изпълнението на вътрешен одит за средствата по предприсъединителните фондове. Промени в закона за Вътрешния Държавен финансов контрол с цел ясно дефиниране на органите, извършващи вътрешен

Налични структури	Оценка на административния капацитет	За какво могат да бъдат използвани при управлението на Структурните фондове съгласно изискванията на Регламент на ЕК №1260/99 и 1164/94	Какво следва да се направи
Държавният вътрешен финансов контрол е контрол върху финансовата дейност на посочените по-горе институции и лица с цел да се прецени законосъобразността и спазването на принципите за ефективност, ефикасност и икономичност. Основна задача на държавния вътрешен финансов контрол е предотвратяването, разкриването и възстановяването на вреди. Друга функция, възложена на АДВФК от Закона за държавен вътрешен финансов контрол, е осъществяването на дейността по сертифициране на сметките на функционалните структури, които се разпореждат със средства от фондове и програми на Европейския съюз, и изготвянето на годишно удостоверение и доклад. Законът за държавния вътрешен финансов контрол предвижда разработването на наредба на министъра на финансите за процедурата по сертифициране. Процедурата следва да уреди подробно правилата за извършване на одита за сертифициране. Тя следва да се подготви по проект финансиран по ФАР 2000 и ще се приложи в сътрудничество с френското министерство на икономиката, финансите и промишлеността.			одит. <u>Средносрочни мерки:</u> Засилване административния капацитет на Агенцията по отношение на изпълнението на вътрешен одит за средствата по Структурните фондове.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2
ДЕЙСТВАЩА НОРМАТИВНА БАЗА

- ✓ **Конституция на Република България;**
- ✓ **Закон за регионално развитие** - с този закон се урежда планирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. Чрез закона се създават предпоставки за устойчиво и балансирано развитие на отделните райони на страната. Законът регламентира регионалното развитие, което се осъществява чрез създаване и развитие на национална, регионална и транс-гранична инфраструктура; създаване на благоприятна инвестиционна среда; използване на национални и чуждестранни ресурси, координация на секторните политики и действия и др.
 Към Министерски съвет се създава Съвет за регионално развитие, който оценява инициативите на министерствата и ведомствата в областта на регионалното развитие.
 Регламентира се разработването на общински стратегии за развитие, областни планове за развитие и технологията на разработване на Националния план за регионално развитие (НПРР). В специална глава на закона се урежда ресурсното осигуряване на регионалното развитие;
- ✓ **Закон за административно-териториално устройство на Република България** - с този закон се урежда създаването на административно-териториални и териториални единици в Република България - областите и общините.
 Регламентирани са процедурите, свързани със създаването на общините, създаването на райони в столицата и в градовете с население над 300 000 души, реда за създаване на нови населени места и селищни образувания, както и реда за извършване на административно-териториални промени. Общините, районите, кметствата и населените места се категоризират по критерии и показатели, определени от Министерски съвет. Законът регламентира поддържането на национален регистър на населените места в България;
- ✓ **Закон за местното самоуправление и местната администрация** - законът урежда обществените отношения, свързани с местното самоуправление и местната администрация. Съставни административно-териториални единици в общините са кметствата и районите. Местното самоуправление в общината се изразява в правото на гражданите или на избрани от тях органи, в рамките на представената им компетентност, да решават въпросите за социално – икономическото развитие на общината;
- ✓ **Закон за устройство на територията** - Законът регламентира водещата роля на Министъра на регионалното развитие и благоустройството при осъществяването на държавната политика по устройство на територията, координира дейността на централните ведомства и на органите на местното самоуправление. Законът обхваща дейностите по създаването на устройствени схеми и планове, както и използването, опазването и застрояването на поземлените имоти;
- ✓ **Закон за статистиката** - този закон урежда обществените отношения, свързани с осъществяването на статистическа дейност от органите на статистиката, регистрите и информационните системи, които те поддържат, както и обмена на данни между тях. Органи на статистиката са Националният статистически институт и съответните структурни звена в министерства, ведомства и други органи на централната и териториалната администрация, които извършват статистическа дейност органите на статистиката осъществяват статистическата дейност на държавата, като провеждат периодични и еднократни статистически изследвания, включени в националната програма за статистически изследвания. Законът е в съответствие с действащото европейско законодателство и създава условия за подобряване на съвместимостта с европейските стандарти в тази област. България не предвижда сериозни проблеми при приемане и прилагане на европейското законодателство в областта на статистиката към датата на присъединяване към ЕС. Националният статистически институт /НСИ/ отговаря за хармонизацията на всички статистически дейности

съгласно изискванията на ЕС, и координира дейността на другите компетентни български ведомства в тази насока;

- ✍ **Закон за устройството на държавния бюджет** - с този закон се урежда съставянето, приемането, изпълнението и отчитането на държавния бюджет на Република България. Той урежда освен бюджетния процес и отношенията между държавния бюджет и бюджетите на общините, както и режима на извънбюджетните средства;
- ✍ **Закон за държавния бюджет** (за съответната година);
- ✍ **Закон за общинските бюджети** – с този закон се уреждат съставянето, приемането, изпълнението, приключването и отчитането на общинските бюджети, бюджетните взаимоотношения между общините и републиканския бюджет и режимът на извънбюджетните средства на общините. Общинските бюджети и извънбюджетните средства се управляват от органите на местното самоуправление и местната администрация в съответствие с разпоредбите на закона;
- ✍ **Закон за обществените поръчки** - определя условията и реда за възлагане на обществени поръчки;
- ✍ **Закон за Сметната палата** - Този закон урежда организацията, правомощията и дейността на Сметната палата, която осъществява контрол за изпълнението на бюджета. Сметната палата при осъществяване на своята дейност е независима от изпълнителната власт. Сметната палата е държавен орган за външен одит на бюджета и други публични средства и дейности. Сметната палата осъществява одит на средствата от фондове и програми на Европейския съюз, включително управлението им от съответните органи и крайните ползватели на средствата;
- ✍ **Закон за държавния вътрешен финансов контрол** - този закон урежда обхвата и осъществяването на държавния вътрешен финансов контрол, както и организацията и правомощията на органите, които го упражняват. Държавният вътрешен финансов контрол се ръководи и осъществява от Агенция за държавен вътрешен финансов контрол. Структурно АДВФК е подчинена на Министъра на финансите и е функционално независима. Агенцията одитира разпоредителите с бюджетни кредити по републиканския бюджет и разпоредителите със средства по програми на Европейския съюз и дейността на лицата, финансирани със средства от републиканския и от общинските бюджети, както и по програми на Европейския съюз, по отношение на тези средства;
- ✍ **Закон за социално-инвестиционен фонд** - Социално-инвестиционният фонд е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на труда и социалната политика. Социално-инвестиционният фонд има за цел да подкрепи изпълнението на приоритетни проекти и дейности, включени в Националния план за икономическо развитие и в Националния план за регионално развитие;
- ✍ **Закон за Икономическия и социален съвет** – законът урежда създаването на Икономически и социален съвет като консултативен орган, изразяващ волята на структурите на гражданското общество по икономическото и социалното развитие. Съветът разработва и приема становища по проекти на закони, национални програми и планове относно икономическото и социалното развитие;
- ✍ **Закон за малките и средните предприятия** - законът урежда обществените отношения, свързани с провеждането на държавната политика по насърчаване създаването и развитието на малки и средни предприятия. Законът има за цел изграждане на благоприятна институционална, нормативна и финансова среда за създаване и развитие на малки и средни предприятия в Република България. Държавната политика за насърчаване на малките и средните предприятия се разработва и провежда от председателя на Агенцията за малки и средни предприятия. Агенцията разработва и дава мнение по проекти на нормативни актове и международни договори, от които възникват права и/или задължения за малките и средните предприятия, и анализира действащите нормативни актове за влиянието им върху конкурентноспособността на малките и средните предприятия; организира и

координира разработването и изпълнението на проекти и програми за насърчаване създаването и развитието на малки и средни предприятия;

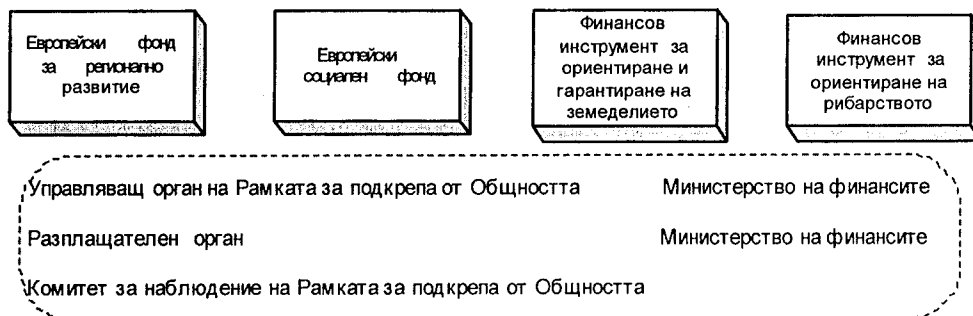
- ✓ **Закон за рибарството и аквакултурите** - законът има за цел да осигури устойчиво развитие на рибните ресурси, възстановяване и опазване на биологичното равновесие и обогатяване на разнообразието на рибните ресурси във водните екосистеми; развитие на стопанския и любителския риболов, рибовъдството и аквакултурите; прилагане на правилата за отговорен риболов. С този закон се уреждат отношенията, свързани с организацията, управлението, ползването и опазването на рибните ресурси във водите на Република България, търговията с риба и други водни организми. Пълното въвеждане на европейското законодателство ще се извърши чрез приемането на под-законови нормативни актове към Закона;
- ✓ **Рамково споразумение между Европейския съюз и Република България по програма ФАР;**
- ✓ **Меморандум за разбирателство за създаване на Национален фонд** между Европейската комисия и правителството на Република България - към Министерството на финансите се създава Национален фонд като централен съкровищен орган, подчинен на Националния ръководител, за да управлява помощта от Общността;
- ✓ **Меморандум за разбирателство за използването на Национален фонд за целите на ИСПА** между Европейската комисия и правителството на Република България;
- ✓ **Многогодишно финансово споразумение по Програма САПАРД между ЕС и Република България** - Многогодишно финансово споразумение определя техническата, законовата и административната рамка за изпълнение на Програмата за развитие на земеделието и селските райони и всички нейни последващи изменения в Република България. Спазването на споразумението включва и спазване на условията по програмата, годишното финансово споразумение(я) и решението на ЕК. Република България се задължава да осигури правилното изпълнение на програмата на децентрализирана основа в съответствие с разпоредбите на това споразумение;
- ✓ **ПМС № 33 от 11.02.2002 г. за организация и координация на подготовката на Република България за присъединяване към Европейския съюз и за провеждането на преговорите за присъединяване** - постановено е, че Министерски съвет определя и осъществява политиката на Република България към Европейския съюз, подготовката за членство и провеждането на преговорите за присъединяване. Министърът на външните работи е определен за ръководител на делегацията на Република България за водене на преговорите за присъединяване към Европейския съюз. Определя се специален представител на Република България за провеждане на преговорите за присъединяване към Европейския съюз (главен преговарящ). Създава Съвет по европейска интеграция, към който функционира Координационен съвет за подготовка на Република България за присъединяване към Европейския съюз. Към координационния съвет функционират работни групи, които формират разширения екип за водене на преговорите за присъединяване. Регламентират се основните звена работещи по присъединяването;
- ✓ **Постановление № 145 на Министерския съвет от 27 юли 2000 г. за определяне на условията и реда за изпълнение на стратегии и програми, съфинансирани от програмите на Европейския съюз в областта на регионалното развитие и икономическото и социално сближаване** - чрез него се обособяват 6 района за планиране на територията на Р.България. Определя се териториалният им обхват и центровете на районите. Създават се държавно-обществени консултативни комисии за икономическо и социално сближаване (КИСС). Регламентира се съставът на комисиите, както и редът за тяхната работа. Определени са компетенциите на комисиите и е решен проблема за координацията в тяхната работа. МРРБ чрез своите децентрализирани структури изпълнява функциите на секретариат на КИСС. Одобрените от КИСС програми се внасят от министъра на регионалното развитие и благоустройството в Съвета за регионално развитие към МС и в Съвета по

европейска интеграция. Съгласуваните стратегии и оперативни програми се представят в Европейската комисия чрез Националния координатор по Програма ФАР;

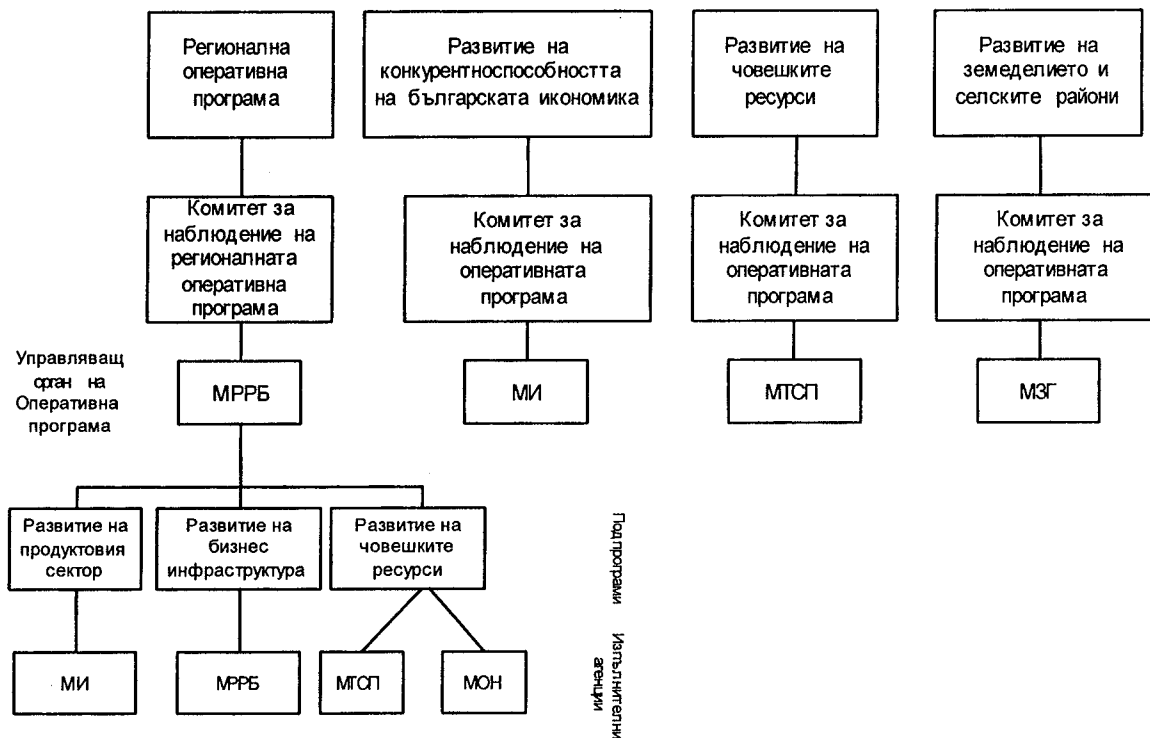
- ✍ **Постановление № 208 на Министерския съвет от 22 ноември 1999 г. за приемане на Национален план за регионално развитие за периода 2000 – 2006 година** - основното предназначение на НППР е да координира инициативите от общините и областите за развитие, като ги съгласува със стратегиите за развитие на централните ведомства, чрез което да се създадат условия за целенасочено използване на ограничените финансови ресурси на всички равнища. НППР се разработва в координация с НПР;
- ✍ **Постановление № 104 на МС от 2.06.1999 г. за приемане на Правилник за организацията и дейността на Съвета за регионално развитие към Министерския съвет и на областните съвети за регионално развитие** - Съветите са консултативни органи съответно на МС и на областните управители за изпълнение на функциите и задачите, определени в Закона за регионално развитие. Регламентират се съставите на съветите и реда на тяхната работа. Съветите публикуват периодично информации за дейността си в средствата за масово осведомяване;
- ✍ **Постановление № 186 на Министерския съвет от 19 септември 2000 г. за изменения и допълнения в Устройствения правилник на Министерство на финансите** - институционализира Национален фонд и Централното звено за финансиране и договориране като се създават две нови Дирекции към Министерство на финансите;
- ✍ **Постановление № 214 на МС от 29 ноември 1999г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на околната среда и водите** -- с постановлението се преобразува Националния център за околна среда и устойчиво развитие в Изпълнителна агенция по околна среда към министъра на околната среда и водите;
- ✍ **Решение № 555 на МС от 19 октомври 1998 г. за участието на страната в Специалната подготвителна програма за Структурните фондове и подготовката на проекти за финансиране от ЕС** - в съответствие с Решението, цялостната координация и контрол по изпълнението на Програмата се осъществява от министъра на регионалното развитие и благоустройството. Компоненти на програмата са: изготвяне и актуализация на НПР и Национален план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2000 – 2006 г.; създаване на КИСС; създаване на административен капацитет за работа по ИСПА и САПАРД; създаване на система за мониторинг и контрол, предварителни оценки и др.;
- ✍ **Решение № 670 на Министерския съвет от 27 октомври 1999 г. за приемане на Национален план за икономическо развитие 2000 – 2006 година** - дава се предимство на приоритетите, които са от особено значение за икономическото развитие на България. Гледната точка в Националния план за икономическо развитие (НПР) е насочена към намаляване различията с ЕС и преодоляване на вътрешно – регионалните несъответствия;
- ✍ **Решение № 726 на Министерски съвет от 22 ноември 1999 г. за приемане на Национален план за развитие на земеделието и селските райони (2000 - 2006);**
- ✍ **Решение № 802 на МС за създаване на Съвместен комитет за наблюдение и Секторни под-комитети за наблюдение;**
- ✍ **Решение № 455 от 20 юни 2001 г. на МС за приемане на Национална стратегия по околна среда**

ПРИЛОЖЕНИЕ 3
СТРУКТУРИ ЗА УСВОЯВАНЕ НА
СТРУКТРУНИТЕ ФОНДОВЕ И КОХЕЗИОННИЯ
ФОНД НА ЕС

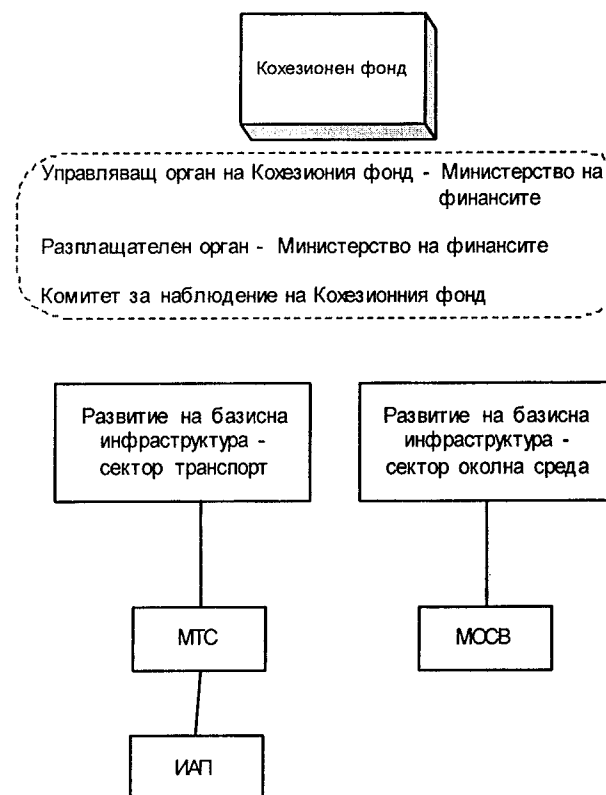
Структурни фондове

Оперативни програми

Приложение 3

БЕНЕФИЦИЕНТИ

ПРИЛОЖЕНИЕ 4
ВРЕМЕНА РАМКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
СТРАТЕГИЯТА

СТРАТЕГИЯ ЗА УЧАСТИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ В СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ		2002												2003												2004												2005												2006												Отговорна институция																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
		Jan	Feb	Mar	Apr	May	June	July	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	June	July	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	June	July	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	June	July	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
1	ЦЕЛ 1 Законодателни мерки за подготовката на България за усвояване на средствата от Структурните и Кохезионния фондове на Европейската общност към момента на присъединяване.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										</

[illegible]

Легенда:

МФ	Министерство на финансите
МРГБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МЗГ	Министерство на земеделието и горите
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МТС	Министерство на транспорта и съобщенията
МИ	Министерство на икономиката
МС	Министерски съвет
МОН	Министерство на образованието и науката
МЗяР	Министерство на външните работи
НСИ	Национален статистически институт

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

№.....*13-00-0404*.....
гр.София*22.05*.....2002 г.

пощ.код 1040, телекс 22 727
факс 980 68 63

З. 13.05.02гт
22.05.02гт
Г. Манафид

ДО
Г-Н СИМЕОН САКСКОБУРГГОТСКИ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

В съответствие с Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, изпращам Ви доклад и проект на Решение на Министерския съвет за приемане на Стратегия за участие на Република България в Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

Моля материалът да бъде включен за разглеждане в дневния ред на заседанието на Министерския съвет на 23 май 2002 г.

МИНИСТЪР:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ДО МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

03-00.0704
22.05.2002

ДОКЛАД

от Милен Велчев – министър на финансите

Относно: Проект на Решение от Министерския съвет за приемане на Стратегия за участие на Република България в Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

В съответствие с протоколно решение на МС от 10.01.2002г. за възлагане на министъра на финансите и министъра на регионалното развитие и благоустройството на разработването на проект на Стратегия за участие на България в Структурните фондове на ЕС и заповед на министър-председателя №Р-5 от 18.01.2002г. за определяне на работна група от представители на МФ и МРРБ се изготви проект на Стратегията. Същият беше представен на министър-председателя на 06.02.2002г. и впоследствие на Европейската комисия за коментари. Получените детайлни бележки от ЕК и становищата на съответните министерства послужиха като основа за доразвиване на проекта на Стратегия от Министерство на финансите, който проект предлагам на Вашето внимание за обсъждане с цел приемането му от Министерския съвет.

Необходимостта от ясни отговори на редица въпроси, свързани със затварянето на преговорна глава 21 “Регионално развитие”, с необходимостта от програмна основа за финансиране на проекти по програма ФАР в областта на икономическо и социално сближаване, както и насочване на значителен финансов ресурс по програма ФАР 2002 за институционално укрепване на структурите, които ще управляват бъдещите Структурни фондове и Кохезионен фонд налага неотложното приемане на тази Стратегия. С нея се дават отговори на ключови въпроси, свързани с преговорния процес като цяло, провежданата от страната регионална политика и политиката в областта на развитие на административния капацитет.

С настоящата Стратегия се очертават следните ключови моменти:

1. Отговорностите по доразработването на Националния план за икономическо развитие, така че да отговори на основните изисквания на ЕК – Регламент 1260/1999 за Национален план за развитие, се поемат от Агенцията за икономически анализи и прогнози към Министъра на финансите. Работата по НПИР ще се ръководи от заместник министъра на финансите, отговорен за АИАП.

2. Министерство на финансите се определя за Управляващ орган на Рамката за подкрепа от Общността. За целта се създава нова дирекция, която ще изгражда своя

капацитет и опит на база изпълнение на същите отговорности по отношение на пред-присъединителния инструмент ФАР, които до момента се изпълняват от МВнР.

3. Определят се:

- Регионална оперативна програма с Управляващ орган Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
- Секторна оперативна програма “Развитие на конкурентно-способността на българската икономика” с Управляващ орган Министерство на икономиката;
- Секторна оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” с Управляващ орган Министерство на труда и социалната политика;
- Секторна оперативна програма “Развитие на земеделието и селските райони” с Управляващ орган Министерство на земеделието и горите;
- Развитие на базисната инфраструктура в областта на транспорта и околната среда в съответствие с приоритета заложен в НПИР 2000-2006г. ще се финансира от Кохезионния фонд.

4. Цялостното управление и координация на Кохезионния фонд се осъществява от институцията, отговорна за цялостното управление и координация на Структурните фондове – Министерство на финансите. За целта новосъздадената дирекция в Министерство на финансите ще изгражда своя капацитет и опит на база изпълнение на същите отговорности по отношение на пред-присъединителния инструмент ИСПА, които до момента се изпълняват от МРРБ. Управлението, наблюдението и реалното изпълнение на мерките, в т.ч. плащането към крайните бенефициенти на конкретните проекти е изцяло в компетенциите на Министерство на транспорта и съобщенията за проекти в областта на транспорта и на Министерство на околната среда и водите, за проекти в областта на околната среда.

С оглед на изложеното предлагам Министерският съвет да разгледа и приеме следното Решение:

1. Приема Стратегия за участие на Република България в Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.
2. Възлага на министъра на финансите да осъществява ръководство по изпълнението на Стратегията и да разработи план за координация, контрол и реализация на Стратегията.

Приложение:

1. Финансова обосновка
2. Съгласувателни писма от министерства
3. Справка за отразяване на получените бележки и предложения от министерствата
4. Проект на съобщение за средствата за масово осведомяване

Милен Велчев
Министър на финансите

21.05.2002г.